

اوشبدا کتاب بمبارق نذر بولور جاسی سیکز تین

شرائط الاسلام

(علم حال رساله سی)

۴. آقچورین و «ترجمان» غزنه سی اداره سی طرفندن
نشر اولمشدر.

باصلمه سنه رخصت برلدی س . پتربورغ نو یایره ۱۵
سنه ۱۸۹۷

شهر باغچه سرای .

«ترجمان» غزنه سی طاش و حرو
فات باصمه خانه سنه . باصلا شدر .

۱۸۹۷

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

« بعد ادای ما واجب علینا » معلوم اوله که انسانه تحصیل علومدن اول اکه باشده کرک اولان (دین) علمیدر. بو ایسه هر دین صاحبه فرضدر. آنکله برابر اللهمک امر ایتدیکی و نهی ایتدیکی شیلرک دخی بیلمسی فرضدر. بونکله برابر اشبو کوزل کتاب ایکی باب اوزره قورلمشدر که برنجی باده اعتقاد و ایکنجی باب عبادت لری بیلدریر. عقائد دیمک ایلروده کوشتر یله جک (امنت بالله) ک آخرینه قدر جمله سنی او قویوب معناسنی آکلادقدنصرکه قلبمه تصدیق و لسان ایله اقرار ایتمکله اولور. بوکاده (ایمان) دینلور. بونک ضدی ایسه (کفر در) در یعنی اشبو آمنت بالله جمله سنک هپسنی و یا برینسی شبهه و یا تصدیق ایتمه کفر ایتمش اولور. ایمان انسانی قورتاریجی و الله رضا سنی موجب اولوچی کفر ایسه انسانی هلاک ایدیجی و الله غضبنی موجب اولیجیدر.

ایمانک اکه طوغریسی و شریعتجه معتبر اولمسنک شرطی بودر که انسان ایمان اوزره طورمقدر یعنی صوکنه قدر ایماندن آرلما. من فیتنده بولنمایدیر. زیرا بر مؤمن ایمانده صوکنه قدر نیت ایتمیوب، بر مدتدنصرکه ایمان ایتمامک مراد ایتسه همان او یرده کفر ایتمش اولوب، تصدیق و اقراری صایلمیهرق ایمانی باطل اولور.

ایمانک فرضری و شرطری آتیدر. (۱) آمنت بالله (۲) وملاشکته
(۳) وکتبه (۴) ورسله (۵) والیوم الاخر (۶) و بالقدر خیره و شره
من الله تعالی والبعث بعدالموت در.

(آمنت بالله) دیمک الله تعالی حضرتلرینک ؛ لکنه ایناندم یعنی
الله تعالی حضرتلرینک شریکی و نظیری اولماق جهتمندن بر اولدینی
قبله تصدیق و دیلمله اقرار ایتدم؛ یراتدینی شیلردن هیچ بر شی
کندوسنه نه بکزر و نه ده بکزه دیلور. ان، بوی، قالینلی اولمدیتی
کبی رنگدن، شکلدن، صورتدن هیچ بر شی کندوسنده یوقدر.
انادن، بابادن، اوغلدن، قزدن، قاریدن، او یقودن، آشامقدن، ایچمکدن،
کولمه دن، آغلامدن و سونمه دن مندهدر. نه کندی کسه دن طوغدی
و نه کندندن بر کسه طوغدی. اللهم یری بللی دکلدن. هر یرده
حاضر و ناظر در. اونک ایچون هیچ بر طرف دوشنلمز و بر شکلدن
دیگر شکله کیرمز و تکمیل کوردیکمز بو عالمی یوقدن وار ایتمشدر.
الله هیچ بر شی ایله جنسلنمز، لذت، قوقودن، صیجاقدن، صغوقدن و
بونلره بکزر شیلرک هپسندن بریدر و آنک قوت و قدرتمندن خارج
هیچ بر شی یوقدر و ازله یراتمزدن اول یراده جنی شیلرک جمله
سنی بیلوردی. الله ایچون دوشنمک، طاشنمق و یا کلمق ممکن اوله
مز الحاصل جناب اللهم ایشی قوللرک ایشلرینک هیچ بر یسنه بکزه
مز. الله ایستدیکنه مکافات، ایستمدیکنه مجازات، ایستدیکنی جسته،
ایستمدیکتی جهنمه قویار هیچ کیمسه قارشی قویه مز. دنیا ده نقتدر
کوردیکمز اشیا وارسه هپسی محو اوله حق و الله تمللی بر صاغلقله
قاله چقدر.

برنجی درسه عائد اولان بو سؤالر خواجه طرفندن طلبه به ﴿﴾
 (صوريله جقدر) .

ایمانك فرضاری و شرطلری قاجدر؟ صاییکز. امنت بالله نه
 دیمکدر؟ اللهم یراتدیفی شیلره بکزر یزی وارمی؟ اللهم ان، بوی،
 قالینلق، رنک، شکل، صورت اولوب اولمدیفنک بیانی؟ اللهم آناسی
 باباسی، اوغلی، قزی، قاریسی وارمیدر؟ الله بزم کبی بیر، ایچر،
 او یورمی؟ اللهم کیم طوغوردی؟ اللهم یری بلیمیدر؟ جناب اللهم
 شکلی دیکشرمی؟ بو عالمی کیم یراتدی؟ لذت، قوقو، صیجاق، صفوق
 بوکا بکزر حاللری وارمیدر؟ اللهم امرسز برشی اولورمی؟ الله
 ازلدن یراده جفی شیلری بیلیرمیدی؟ الله دوشونور، یاکیلیرمی؟ اللهم
 ایشی قولک ایشنه بکزرمی؟ ایستدیکنه و ایستمدیکنه نه یاپار؟ الله باقیمیدر؟

﴿﴾ درس - ۲ ﴿﴾

جناب اللهم ذاته مخصوص صفتلر (حیوة، قدرت، علم، کلام،
 سمع، بصر، اراده) و غیریلریدر.

حیوة: الله تعالی حضرتلری دیری اولمق. الله تعالی حضرتلری
 اوز دیریلکی ایله دیریدر. دیریلکی کیمسه دن دکلدن والله تعالی حضر
 تلی ایچون اولوم یوقدر. اولمک آنجق طوپراقدن یرادلمش انسان
 و حیوانات سائره ایچوندر. آنک دیریلکی اوز یراتدیفی انسانک
 دیریلکی کبی قانی دکلدن، تمملی بر صاعقله صاغدر.

قدرت: الله تعالی هر شیئه قادر اولمق. الله تعالی حضرتلرینک
 قدرتی قدیم و ازلی و ابدیدر. هر نهیی که مراد ایدرسه یاپار الله
 تعالی حضرتلرینه مراد ایتدیکلی شیئی یایمق ایچون هیچ بر کوچلک
 یوقدر. مثلا الله تعالی حضرتلرینک یاننده اک اوافق شیئی یراتمغله

بئون یری و کوکی یراتمق بردر. آکا هیچ بر وقتده عاجزدر
دینله مز.

کلام: الله تعالی حضرتلرینک سویلمسی اولمق. یعنی الله تعالی
لی حضرتلری سویلیجیدر و سویلمسی ازلدندر. فقط سویلمسی بزم
کبی آغز و دیل و حرفلر ایله دکلددر.

ایکنجی درسه عائد اولان بو سؤاللر خواجه طرفندن طلبیه
(صور یله جقدر)

جناب اللهك ذاته مخصوص صفتلر هانکیلریدر؟ صابیکز.
حیوة نه دیمکدر؟ الله تعالی نك دریلکی نصلدر؟ دریلکی کیمدندر؟
الله ایچون اولوم وارمیدر؟ اولوم کیملر ایچونددر؟ دیمککه جناب
حقك دریلکی مخلوقاتك دریلکی کبی دکل. اللهك صاغلی تملیمیدر؟
قدرت نه دیمکدر؟ اللهك قدرتی نصل قدرتدر؟ جناب الله هر ایستد
یکنی یاپاره می؟ یاپه جفی ایشه کیمسه فارشمز می؟ قدرتنک بیوکلکنه
بر مثال کنیریکز. جناب الله عاجز دیه بیلمیرمیسیز؟ کلام نه دیمکدر؟
جناب الله نه وقتدنبرو سویلر؟ سویلمسی بزم کبی آغز ایله میدر؟

درس - ۳

سمع: الله تعالی حضرتلرینک ایستمه سی اولمق. الله تعالی حضر
تلری بئون شیلری و کلمهلری ایشیدییچیدر. ایستمه سی بزم ایستمز
کبی دکل، زیرا بز آتئر و شرطلر واسطه سیله ایشیدیرزه جناب حق
ایسه زمان و مکان، اوزاقلق و یقینلق شرطی اولمقسزین ایشیدر و
ایستمه سی قدیمیدر.

بصر: الله تعالی حضرتلری هر شیئی کورمک. جناب حق
رنکاری و بچملری ایله هر شیئی کورر. آنک ایچون هیچ بر شی
پرده اوله مز و کورمک ازلهه صفتیدر.

اراده: دنیاده و آخرتده اولمش و اوله جق بیوک و اوافق، آز و چوق، خیر و شر، فائده و ضرر و آنک اراده سیله اولمق. حق تعالی حضر تلی بر شیئی مراد ایدر سه اولور و مراد ایتمزه اولمز.

(واحدیت) یعنی برلك، (صمدیت) یعنی باشی و صوکی اولماق، (عظمت) یعنی بیوكلك، (قدم) یعنی الله عظیم الشانك وارلغنك اولی اولماق، (بقا) الله عظیم الشانك وارلغنك صوکی اولماق، (قیام بنفسه) الله تعالینك ذاتنده و صفاتنده و ایشارنده کسه به محتاج اولماق (مخالفت للحوادث) الله عظیم الشانك ذاتنده و صفاتنده کسه به بکزممك، بونلرده صفات ذاتیه سندندر. فعلنه مخصوص صفتلریده یراتمق، رزقندر مق، و بر شیئی یوقدن وار ایتمك، اولدرمك، دیرلتمك و بونلره بکزر فعللر در.

سؤال

اوچنجی درسه عائد اولان بو سؤال لر خواجه طرفندن طلبه به ﴿﴾ (صوریله جقدر).

سمع نه دیمکدر؟ جناب الله هر شیئی ایشیدیرمی، ایشتمزمی؟ بزم کبی قولاق ایله میدر؟ اوزاقدنده ایشیدیرمی؟ ایشتمه سی قدیمیدر؟ بصر نه دیمکدر؟ جناب الله نصل کورور؟ پرده اولدیغی وقتده کورورمی؟ قدیمدنبرو کورورمی ایدی؟ اراده نه دیمکدر؟ جناب خالق هر ایستد یکی اولورمی؟ مراد ایتمزه؟ واحدیت نه دیمکدر؟ صمدیت نه دیمکدر؟ عظمت، قدم، بقا نه دیمکدر؟ قیام بنفسه، مخالفت للحوادث نه دیمکدر؟ فعلنه مخصوص صفتلرینی صاییکمز. بو اوچ درسی بکا خلاصه اوله رق سوبلیکمز.

﴿﴾ درس - ۴ ﴿﴾

(وملائکتکته): الله عظیم الشانك ملکلرینه ایناندم. ملکلر جناب حقک امریله عمل ایدر لر. الله تعالی حضر تلیرینه عاصی اولمز

لر. بونلر نوردن يراديلمشدر. تورلی تورلی قيافتلره کيررلر. آنلرده ارککلک و دشيلک اولمديغی کبی انس و جنک بشقه حاللريده بو. لئمز. صاييلرينی آنجق جناب الله بيلور. يمزلر، ايچمزلر؛ چونکه بزم کبی اتدن، کميکدن و قاندن يرادلش دکدرلر. بونلر ايکی قسم اولوب، بر قسمی جناب الله عبادت ايله مشغول اولوب، آنلره ملائکه عليون و مقربون دينلور. ديگر قسمی ايسه جناب اللهک امرلرينی کو کدن يره اينديروب، جناب اللهک امری اوزره کززلر. بونلرک کيمیسی دنياده و کيمیسی دخی کوکده اوطوررار. بونلرک ايچنده (کراماً کا. تبين) آدلی ملکلر واردرکه بونلر انسانلرک کناه و ثوابلرينی و سا ئر ايشلرينی يازوب، دفترلرنده صاقله رق محشر يرينه طولانديقلری وقت هر کسک دفتریني اینه ويررلر. ملسکارک هپسی مؤمندر، ايچلرنده مؤمن اولميان هيچ يوقدر.

ملسکلرک ايچنده افضل اولانلری (جبرائيل)، (عزرائيل)، (اسرافيل) و (میکائيل) عليهم السلامدر و جناب حق ايله پيغمبرلر ارسنده دخی شريعت و کتاب اينديرن بونلردرکه امانته خيانتلک بونلرک شا نندن دکدر. بونلردن جبرائيل (ع. ۰) اللهک امریني پيغمبرلره بيلديرر، میکائيل (ع. ۰ م) رزقلری تعيين ايدر. اسرافيل (ع. ۰ م) صوری اوفوره جکدر. عزرائيل (ع. ۰ م) جانلری آلیر. بونلر اللهک بسوک ملکلر يدر.

دردنجی درسه عائد اولان بو سؤاللر خواجه طرفندن طلبه يه
(صوريله جقدر)

وملائکته نه ديمکدر؟ ملکلر کيمک سوزيله حرکت ايدرلر؟
الله عاصی اولمزلمی؟ بونلر طوپراقدمی يرادلش؟ هر قيافته کيرر
لمی؟ بونلرک ارککلک و دشيلک و يا انسانه بکزر بر يرلری يوقمی؟

قاچ دانه ملك واردرد؟ بونلر آشاب ایچرلرمی؟ نیچون آشاب ایچمز لر؟
 ملكر قاچ قسمدر؟ برنجی قسمی هانگیلریدر و نه ایله مشغولدر لر؟
 ایکنجی قسمی هانگیلریدر و نه یاپار لر؟ بونلرک هپسی بر یرده می؟
 کراماً کاتبین آدنده کی ملكلرك ایشی نه در؟ ملكلرك هپسی مؤمنلر
 می؟ افضل ملكر هانگیلریدر؟ بونلرک هر بری نهیه مأموردرد؟
 ملكلرك اك بیوکی هانگیلریدر؟ بو درسی بکا خلاصه اوله رق
 آ کلاتکز.

درس - ۵

(وکتبه): جناب حقك بعض بيوك پیغمبرلره جبرائیل امین
 واسطه سیله ایندردیکی کتابلره ایناندم دیمکدر. جناب حق بو کتابلرنده
 کندیسنه اطاعت و قوللق ایدنلره رحمت و جنت و یره جکنی، امر و
 نهینی طانیمیوب، اطاعت ایتمیانلرک جهنم عذابه اوغرایه جقلرینی بیلد
 یرمشدر. بو کتابلرک هپسی جناب حق طرفندن کوندرلدیکی ایچون
 بردر. بونلری بر برندن ایران آنجق یازیلری، اوقونشلری، ایندیکی
 یر و پیغمبرلریدر. قرآن کریمده جناب حقك صفتلرینی و بیوکلرینی
 بیلدیرن بر چوق اسماً شریفه اولدیغندن و بونلردن بشقه انسان ایچون
 کرک دنیایه و کرک آخرته بر چوق فائده سی اولدیغندن او برلرندن
 افضلدر. صکره تورات، انجیل، زبور و سائر کوندریلن کتابلردر،
 فقط قران کریمدن بشقه سنک اکثر یرلرینک حکملری قرآن کریم
 ایله سیلنمشدر. چونکه صکره دن کلن کتاب و شریعت باشده کلن
 کتاب و شریعتک حکمی وعده سنی تمام اولدیننی بیلدیرر. بو
 کتابلردن قرآن کریم بزم پیغمبرمز محمد علیه السلام حضرتلرینه رمضان
 شریفک یکریمی دردنجی کونی اینمشدر. کرک اولدقچه جبرائیل
 (ع.م) ایله اینه رک یکریمی اوچ بیلده تکمیل اولمشدر. قالان

اوج کتابدن تورات حضرت موسی علیه السلامه، زبور حضرت داود علیه السلامه، انجیل حضرت عیسی علیه السلامه نازل اولمشدر. صوک کتاب اولان کلام قدیم قیامته قدر باقیدر. دیگرینی اوقویوب عمل ایتمک جائز دکلدرد. بوندن صکره کله جک کتاب یوقدر. مسلمانه قرآن اوقومق و حکمنجه عمل ایتمک واجب اولمشدر.

بشنجی درسه عائد اولان بو سؤالر خواجه طرفندن ﴿﴾ (طله یه صور یله جقدر).

و کتبه نه دیمکدر؟ جناب الله بو کتابلرده قوللرینه نهیی بیلدر مشدی؟ بو کتابلرک هپسی بر میدر؟ بونلری بر بوندن آسیران نه در؟ قرآن کریمک هپسندن افضل اولمه سنک سببی نه در؟ قرآن کریم دیگر اوج کتاب حقننده نه بیاناتده بولندی؟ اول کلن کتاب ایله صکره کلن کتاب آره سنده نه فرق واردر؟ قرآن کریم هانکی پیغمبره و نه وقت و فصل نازل اولدی؟ دیگر اوج کتاب کیملره نازل اولدی؟ سویلیک. کلام قدیمک حکمی نه وقته قدر باقیدر؟ دیگر کتابلره عمل اولنمزمی؟ قرآندن صکره هانکی کتاب کله جک؟ مسلمانه قرآن اوقومق نه در؟

﴿﴾ درس - ۶ ﴿﴾

(قرآن کرم حقننده بیلیمز لازم کلن اعتقادلر).

قرآن کریم الله تعالینک کلامیدر. حادث و مخلوق دکلدرد و پیغمبرمه جبرائیل (ع. م) ایله ایندیردیکی کتابدر. حضرت رسوله وحی ایله کوکدن یره اینن کلام، جناب الله ایله قائم اولان کلامک عینی اولمیوب، بلکه اوکا دلالت ایدر؛ چونکه قرآن کریم کلمه و حرفلردن عبارتدر حالبوکه جناب اللهک کلامی کلمه و حرفلر ایله دکلدرد. جناب اللهک کندیسيله قائم اولان کلام صفت قدیمه در

حرفلردن و صدالردن بریدر. مصحفلرده یازلمش و دیلرله اوقونمش
و ازبرلنمش جناب اللهك كلامنك عینی اولمیوب، مصحفله و دیلرله
و قلبله کیرمکدن بری اولدینی حالدله بلکه بونلره کیرن لفظلر و
کلمه لردرکه آکا دلالت ایدرلر. مرکب، کاغد و یازی هپسی مخلو-
قدر، الله تعالینك کلامی ایسه قدیمدر و مخلوق دکدر. یازی، حرفلر
و کلمه لر هپسی قرآن عظیمه آتدر چونکه هرکس آکلامق ایچون
بونلره محتاجدر. الله تعالی نك کلامی اوقنور، یازیلور و ازبرلنور؛
دیمك آلت اولان حرفلر و کلمه لر و دیل ایله اوقنور و ال الله
یازیلور و قلبله طوتیلور دیمکدر، فقط الله تعالینك ذات شریفندن
ایلرلمیهرك و بونلرك برینه کیرمیهرك اولور.

آلتنجی درسه عائد اولان بو سؤالر خواجه طرفندن طلبیه

(صوريله جقدر) .

قرآن کریم کیمك کلامیدر؟ حادئمیدر؟ بو کتابی کیمه کوندر
مشدر؟ قرآن کریم جناب اللهك «کلامنك عینی میدر؟ اثبات ایدیکز.
جناب اللهك کندیسیله قائم اولان کلام حرف و صدا ایله میدر؟ مصحفلر
ده اوقودیفمز و ازبرلدیکمز و یازدیغمز جناب اللهك کلامنك عینی میدر؟
یا بو مصحفلرده اوقودیفمز نه در؟ مرکب، کاغد، یازی و سائره ندر؟
الله تعالینك کلامی قدیمیدر، مخلوقمیدر؟ قرآن عظیم الشانه آلت او-
لان نه لردر؟ نه ایچون آلت اولمش؟ الله تعالینك کلامی اوقنور، یا-
زیلور، ازبرلنور نه دیمکدر؟ نه شرطله؟

درس - ۷

(قرآن کریمك جهت اعجازی یعنی مخلوقاتك قدرتنك یتشمیه جکی شیلر)
قرآن کریمك جهت اعجازی حد و حسابله کلمز ایسه ده، بعض
علما آلتی وجهه اوزرهدر دیدیلر.

(برنجیسی) قیصه و بیلیغ یعنی غایت آ کلانیشلی اولمسی استمید
بالله (ولکم فی القصصی حیاة) کبی .

(ایکنجیسی) نظم، نثر، خطبه، شعر و رجز اولمدینی حالد
عقلره حیرت و دهشت ویره جک درجهده کلانک کوزل و فصیح
اولمسیدر .

(اوچنجیسی) او قویان و دیکلیان ذره قدر بزمز .

(دردنجیسی) حضرت موسی و حضر علیهما السلام فقره لاری
کبی وقایع ماضیه یی یعنی کچن وقع لاری خبر ویرمسیدر؛ چونکه
حضرت پیغمبر امی ایدی او قومق و یازمق بیلمزدی و هیچ بر عا
لم ایله انسیت و صحبت لری اولمدی . عصر سعادت لرنده مشرکین عرب کندو
سنه بو یولده هیچ بر تهتمده بولنمدیلر یعنی فلان عالمدن او کرندی
و یا او کرنیور دیمدیلر و کندولری اغاچ لره و پتله طیار و علم و
فن بیلمز بر قومک ایچنده بولندیلر آنک ایچون بونک کبی کچکن
وقع لردن خبر ویرلمسی معجزه در .

(بشنجیسی) طوغری و صاغلامغی صکره دن میدانه چیقان بر
طاقم غائده کی خبر لرك بولنمسیدر .

(آلتنجیسی) بر چوق علم لرك بولنمسیدر که بو علم لری نه عرب لر
ونده سائر ام لرك بریسی بیلمزدی .

یدنجی درسه عائد اولان بو سؤال لر خواجه طرفندن طلبیه
(صور یله جقدر) .

قرآن کریمک جهت اعجازی قاچدر؟ برنجیسی نه در؟ فصاحت
و بلاغتنه دلیل؟ ایکنجیسی نه در؟ اوچنجیسی ندر؟ دردنجیسی نه در؟
کچکن وقع لرك معجزه اولمسی نه دندر؟ بشنجیسی نه در؟ ۵، ۶، ۷
نجی درس لری خلاصه اوله رق تعریف ایدیکنز .

درس - ۸

(ورسله): الله عظیم الشانك نوع بنی بشردن اولمق اوزره یتنه جنس بشره کندی امرینی سویلمک، دنیا و آخرت امورینی بیلدر مک و احکام شریعتی آکلاتمق ایچون کوندردیکی پیغمبرلرک جمله سی حق پیغمبر اولدقلرینه ایناندم دیمکدر. انلر اهل ایمانی جنت و ثواب ایله مژده لیدیکی کبی اهل کفر و عاصیلرک جهنم و عذابه او- غرایه جقلرینی و خلقک کرک دنیاچه و کرک آخرتجه محتاج اولد قلمری شیلری بیلدیرلر.

پیغمبرلرک اولی آدم آخری محمد علیما السلامدر. بو ایکسینک اراستنده پک چوق پیغمبرلر کلمشدر. آنلرک صایسینی آنجق جناب حق بیلور، فقط قرآن کریمده ناملری بولتان یکرمی سکز پیغمبر واردرکه آدلری بودر: آدم، ادریس، نوح، هود، صالح، ابرا- هیم، اسحق، اسماعیل، یعقوب، یوسف، شعیب، لوط، یحیی، زکریا، موسی، هارون، داود، سلیمان، الیاس، ایوب، الیسع، ذوالکفل، عیسی، یونس، عزیز، لقمان، ذوالقرنین، حضرت محمد علیهم السلام افندیلر یمزدر، لکن عزیز ایله لقمان و ذوالقرنینده اختلاف واردر. علما نك بعضلری پیغمبر و بعضلری ولیدر دیورلر. بو جمله پیغمبرلرک ایچنده اک افضل و صوک پیغمبر اولان بزم پیغمبرمز حضرت (محمد) علیه الصلوة والسلام افندمزدر.

سکزنجی درسه عائد اولان بو سؤالر خواجه طرفندن طلبه یه (صوريله جقدر).

ورسله نه دیمکدر؟ آنلر نه ایچون پیغمبر اولمشلردر؟ باشده کی و صکره کی پیغمبرلر کپلردر؟ قرآن کریمده کی پیغمبرلرک آدلرینی

صایبکنز. پیغمبرلرک هانکیلرندنه اختلاف واردر؟ پیغمبرلرک اک
افضلی کیمدر؟

❖ درس - ۹ ❖

(پیغمبرلر حقنده بیلمسنی لازم کلن صفتلر)

پیغمبرلر حق تعالینک امتلرینه اولان امرلرینی و نهیلرینی یا-
کلشسز و دکشدرمکسزین خبر ویررلر. جمله پیغمبرلر عقل کامل
صاحبیدرلر. کرک پیغمبرلرک کمزدن اول و کرک کلدکن صکره بیوک
و کوچک کناهدن و قباحندن بریدرلر. پیغمبرلر یلان سویلمزلر،
خیانتلک ایتمزلر واللهمک امرینی کیزلمکدن و آحمق ایتمکدن بریدرلر.
پیغمبرلره مرتبه و مقاملرینه نقصان ویرمیهجک هر درلو عوارض
بشریه یعنی (خستهلق صاغلق، آچلق، صوسزلق کبی شیلرکه بونلرده
بنی آدمده اوله کلمشدر) جائزدر. چونکه بو عارضلر آنلرک
قولقلرینه و دعوالرینک طوغری اولمسنه و خدادن کوندرلدکلرینه
و کوستردکلری معجزه لر یعنی انسانلرک التدن کلیمان و دنیاده اولان
شیلره بکزه میان مثلا حیوانلر ایله لقردی ایتمک و آغاچلر کندینه
سجده ایتمک و پارماغندن صو آقتمق کبی شیلر کندیلرینک قدرتی
ولمیوب، جناب اللهک خلق ایتمسيله اولدیغنه دلالت ایدر. چونکه
و قدر قدرت کوسترمه لری هپ اللهک امریله در. اکر کندی اللرنده
اولسه خستهلق، آچلق، صوسزلق صیجاقلق و صغوقلق کبی شیلری
کندی اوستلرندن آتا بیلورلردی. اکر بو کبی عارضلر پیغمبرلر
ده اولسه ایدی عقلی قیسه اولانلر بونلره اللهلق اسناد ایدرلردی.
پیغمبرلر هیچ بر وقت مسندلرندن اندیرلمزلر.

❖ طقوزنجی درسه عائد اولان بو سؤاللر خواجه طرفندن طلبیه ❖

(صور یله جقدر)

پیغمبرلر اللهک امرینی قوللرینه طوغری بیلدیرلرمی؟ عقلسنز

پیغمبر اولورمی؟ پیغمبر لر کتاه ایشلر لر می؟ پیغمبر یز قرق اوچ یاشنه قدر پیغمبر دکلدی، اوزمانده هیچ کتاه ایشله مدیمی؟ پیغمبر لر یلان سویلمک، خیانتک ایتمک کبی حالرده بولنور لر می؟ امو الهی یی کیزلمک و آحمق کبی حالرده بولنور لر می؟ پیغمبر لر ایچون عوارض بشریه جائز میدر؟ اولوب اولمدیغنی اثبات ایدیکز؟ معجزه کوستر مک کندی اللرنده میدر؟ اکر قدرت اللرنده اولسه نه یاپار لردی؟ یو عارضه لر پیغمبر لرده بولنمسه اولمازمی؟ پیغمبر لر ایچون مستنددن دوشمک وار میدر؟ ۸ نجی اینله طقوزنجی درسک خلاصه سنی سویلیک.

❦ درس - ۱۰ ❦

(حضرت پیغمبر افندمزک جدی و تاریخ ظهوری و اولادی)
 فخر عالم صلی الله علیه وسلم افندمز میلادک بش یوز بشنجی ییلی ربیع الاون آینک اون ایکنجی بازار ایرته سی کونی مکّه مکر مهده دنیایی شریف بیورمشلردر. حضرت پیغمبر افندمز مکّه ده اک شرفلی اولان قریش قبیله سنک بنی هاشم قبیله سندن دنیایه کلوب، نسب شریف لری (محمد بن عبدالله بن عبدالمطلب بن هاشم) در. وا لده محترمه لری دخی قریش قبیله سنک اک شرفیلرندن (وهب) ک کریمه محترمه سی (حضرت امینه) رضی الله عنها والده مزدر. رسول کبریا افندمز یکر می بش یاشنده اولدیغی وقت حضرت (حدیجه) رضی الله عنها آنامزی، اوتوز بش یاشنده و طول اولدیغی حالده، کندیلرینه زوجه ایدوب آلمشدر. آندن آلتی دانه اولادی دنیایه کلمشدر که (قاسم، طا هر، فاطمه، رقیه، زینب، ام کلثوم) در. مدینه یه هجرت ایتدکن صکره (ملایه) اسمنده کی جاریه سندن (ابراهیم) اسمنده کی اولادی دنیایه کلمشدر. حضرت پیغمبرک اولاد لرندن حضرت (فاطمه) دن غیر یسی کندیسندن اول و حضرت (قاطمه) کندیسندن آلتی آی صکره آخرته

تشریف بیورمشدره حضرت پیغمبره مکہ مکرمہ دہ و قرق یاشندہ ایکن پیغمبرک کلوب، اللہک امرینی هر کسه بیلدیرمکه باشلادیکه برنجی ایمان کتورن حضرت (ابو بکر الصدیق)، حضرت (علی)، حضرت (بلال حبشی) و قادینلردن (حدیجۃ الکبری) رضی الله تعالی عنهم افندیلریمزدر. بوندن صکره عرب قبیله لری بربر آردی ایمانه کلوب، اسلامیت هر یره یاییلمغه باشلامشدر. حضرت پیغمبر افند مز الی اوچ یاشندہ مدینه یه هجرت ایدوب، اورده اوپوردیلر و کفار ایله بر چوق محاربه لر ایدوب، نهایت پیغمبرلکنک یکرمی اوچنجی سنه سی و آلمش اوچ یاشندہ اولدیغی حالده دنیایی ترک ایله آخرته تشریف بیورمشدر. بر یهودی قاریسنک زهرلمسنک تأثیر یله وفات ایتدیکی روایت اولنیور.

❦ اوننجی درسه عائد اولان بو سؤالر خواجه طرفندن طلبه یه ❦
(صور یله جقدر) .

حضرت پیغمبر افندمز نه وقت و نرده دنیایه تشریف بیوردیلر؟
حضرت پیغمبر هانکی قبیله یه منسوبدر؟ نسب شریفلری نه در؟ وا
لده لری نره لی و کیم ایدی؟ حضرت پیغمبر قاچ یاشندہ اولندی و
کیمی آلدی؟ اولاد رسول قاچ دانه در؟ ابراهیمی کیم و نرده طوبی
غوردی؟ اولاد رسولک نه وقت وفات ایتدکلرینی سویلیک. حضرت
پیغمبره نرده و قاچ یاشندہ پیغمبرک کلدی؟ ایلك مسلمان اولان
کیملردر؟ بونلردن صکره مسلمان اولان بولنمدیمی؟ حضرت پیغمبر
قاچ یاشندہ و نره یه هجرت ایتدی و اورده نه یاپدی؟ نه وقت و قاچ
یاشندہ ارتخال بیوردی؟ بو درسک خلاصه سنی سویلیک.

❦ درس - ۱۱ ❦

(والیوم الاخر) : تکمیل عالم اولوب بو دنیانک صوک کونی

اوله جفنه ایناندم. هر انسان اولدکن صکره مزاره واردقده ینه دیر یله جکدر و حق تعالی حضرتلری ایکی ملک کوندررکه آدلری (منکر، نکیر) در. آنلر انسانه مزارده الله، پیغمبر و دین حقنده صورارلر. یالکز پیغمبرلر ایله مؤمن اولان صیلردن صور مازلر. جناب الله مؤمن اولانلره قبرده بر طاقم نعمتلر و یردیکی کبی مؤمن اولمیانلرده بر طاقم جزالر و یرر. جناب اللهک امر یله هر کس اولدکن صکره دنیا اوستنده کی تکمیل بنالر ییقیلور، طاغلر هوا ده طوز اولوب یر یوزینه طاغیلور، دکزلر چکیلوب قورر، کوکلر آیریلوب پارچه اولور، ییلدیزلر خراب اولور؛ ایشه قیامت قوپمسی بودر. یالکز عرش، لوح، قلم، جنت و جهنم قالور.

بوندن براز زمان کچدکن صکره، حق تعالی حضرتلری، یری دوز بر میدان و بیاض کموش کبی ایتدکن صکره حضرت اسرافیلی ینه خلق ایدوب، اوده صوری اوفوروب تکمیل جسدلر اولکی کبی اوله رق، جناب اللهک امر یله هر کسک روحی جسدینه کیروب تکمیل انسانلر مزارلردن قالقاجقدر. هر کسک عمل دفترلری اللر ینه و یریلوب محشر میداننه طوپلانهرق جمله آدملرک کناه و ثوابلرندن و ایشلدیکی عمللردن سور یله حق و میزان قوریلوب هر کسک کناه و ثوابی چکیلور و جهنمک اوستنه صراط کوپریسی قور یله رق اونک اوستندن کچه جکدر. و کچدکلری صردهه ثوابی چوق اولان جنته و کناهی چوق اولان جهنمه کیده جکدر. محشر میداننده حضرت پیغمبر افندمز جمله مؤمنلره شفاعت ایده جک و مؤمن اولمیانه ایتیمیه جکدر. جناب الله جنتی مؤمنلر ایچون و جهنمی مؤمن اولمیانلر ایچون ماراتمدر. مؤمنلری جهنمه کیدنلری کناهی قدر یانوب ینه حقیقه حق،

لكن مؤمن اولمايانلر تمللی قاله جقدره و بونی بویله جه بيلمک مؤ
 منلر ایچون فرضدر. بوکا اینانمایان مؤمن اوله مز.
 ❦ اون برنجی درسه عائد اولان بو سؤاللر خواجه طرفندن ❦
 (طلبیه صوريله جقدر).

والیوم الاخر نه دیمکدر؟ انسان اولوب مزاره کیردکن صکره
 دیرلمه و سؤال وارمیدر و سؤال ایدن کیملردر و نه صورارلر؟
 کیملره صورمزلر؟ جناب الله قبرده مؤمن و مؤمنک غیری اولانلره
 نه ویرر؟ قیامت نصل قوپه جقدر؟ قیامتدن صکره خراب اولمیوب قاله
 جق نه لردر؟ قیامت قوپدقدن صکره انسانلر نه اوله جقدر؟ محشر میدا
 ننه طویلانمقدن مراد نه در؟ محشر میداننده پیغمبریمز کیملره شفا
 عت ایده جک؟ جنت و جهنم نه ایچون خلق اولنمشدر؟ کناهی اولان
 مؤمنلر جهنمده قاله جقمی؟ کیملر تمللی قاله جق؟ هر مؤمن بوکا اینا
 نمالیمیدر؟ اینانمزسه؟

❦ درس - ۱۲ ❦

(و بالتدر خیره و شره من الله تعالی) : قدر، خیر و شرک الله
 تعالیدن اولدیننه ایناندم. کرک قوللرک یاپوب میدانه کتیردکلی و
 کرک سائر اشیا لرک جمله الله تعالی دندر یعنی دیناده هر نه اولورسه
 جناب حقک اراده سیله اولور. دیناده جناب حقک امری اولمه دن هیچ
 بر شی اوله مز. قولده ساده یاپه بیله جکی شیلری مراد ایتمک و استمک
 و یا خود مراد ایتمیوب استمامک واردر. بوده جناب اللهک قوللرینه
 ویردیکی اراده جزئیه ایله اولور. قول اراده سنی بر ایشه صرف
 ایدوب او ایشک اولماسنه چالیسه جناب الله دیلرسه او ایشک سینی
 قدرت الهیه سیله یرادر و اکر یابدینی ایشک اللهک رضاسنه طوغری
 کیرسه ثوابه و اکر کهمزسه کناهی مستحق اولور. جناب الله کفر

و ایمان، طوغریلق و اکر یلسکی، ابو و فنا عملی قولک قلبنده زور و
اکراه یوليله خلق ایتمیوب قولک اوز رضاسی و محبتیله خلق ایدر.
مثلا مؤمن اولان ایمانی سور و کفری اصلا سومیوب نفرت ایدر.
مؤمنک غیرى ایسه بونک عکسیدر. دیمک که هرکس طوتدیفی بولدن
ممنون و راضیدر. جناب الله انسانی یارادرکن بو مؤمندر، بو مؤمنک
غیریدر دیمز. الله تعالی شخصلری خلق ایدر و انسانلر ایسه
کندی اراده جزئیله هانکیسنی ایسترارسه اونى طوتارار. جناب
الله اکر بر شخصی کفر حانده اولورسه اونى کافر بیلور بوندن
صکره ایمان ایدرسه مؤمن بیلور و آنى سور. الحاصل نه که دنیاده
اولمش و اولمقده ایسه جملهسی الله تعالینک علمی و قضاسی و قد
ریله در و بونکده بویله اولدیغنی بیلیمک بزم ایچون فرضدر.

اون ایکنجی درسه عائد اولان بو سؤاللر خواجه طرفندن ﴿﴾
(طلبیه صوريله جقدر).

وبالقدر خیره و شره من الله تعالی نه دیمکدر؟ دنیاده هر شی
جناب اللهک اراده سیله می اولور؟ جناب اللهک امری اولمهدن بر شی
اولمز می؟ قولک الله نه واردر؟ بوده نه ایله در؟ قولک هر ایستدیکی
اولور می؟ قولک ایو و فنا یی ایشله می جناب اللهک ایسته سیله می
اولور؟ بوکا بر مثال کتیریکز؟ جناب الله کافر ایله مؤمنی بر می
طوتار؟ بو درسدن اصل مقصد نه در و بونی بو یولده بیلیمک بزم
ایچون نه در؟ ۱۱ و ۱۲ نجی درسلری خلاصه اوله رق سو بلیک.

﴿﴾ درس - ۱۳ ﴿﴾

(اعتقادده صاحب مذهب بولنان ابو منصور ماتریدی ایله)

(ابوالحسن اشعرینک نردن ظهور ایتدکری).

اعتقادده امامز ابو منصور ماتریدی (محمد بن محمود) در

که ترکستانده سمرقند شهرندن ظهور ایتمشدر. اهل سنت اعتقادیشی
احیا ایتمهکه بک کوزل چالیشوب دشمنلرک و دینی باطللرک سوزلریشی
بطل ایتمشدر و کرکدیکی قدرده دین اوزرینه بر چوق کتابلر تصنیف
ایتمشدر و کندیشی اوچ یوز اوچ سنهسنده سمرقندده وفات ایتدی.
مذهبی حنفی مذهبیدر.

ابوالحسن (علی بن اسماعیل) الاشعری ده ابو موسی الاشعری
نسندندر و کندیشی اهل سنت و الجماعتک رئیسلرندن و اماملرندندر
و بصره شهرنده دنیایه کلمشدر. مذهبی شافعیدر. امام ماتریدی ایله
اختلافلری آنجق بر قاج مسئلهدهدر. اوچ یوز یکریمی درت سنهسنده
وفات ایتمشدر.

عملده یعنی عبادت و معاملات اسلامیهده مذهب درتدر. بری
امام اعظم ابو حنیفه که نعمان بن ثابت الکوفی حضرتلرینک مذهبیدر
بوکا تابع اولانلره (حنفی) دینلور. بری امام مالک بن انس المد
نی حضرتلرینک مذهبیدر بوکا تابع اولانلره (مالکی) دینلور. بری
امام شافعی که محمد بن ادريس حضرتلرینک مذهبیدر بوکا تابع اولان
نلره (شافعی) دینلور. بری امام احمد حنبل حضرتلرینک مذهبیدر
بوکا تابع اولانلره (حنبلی) دینلور. بو مذهبلرک هپسی حقدر و
بونلرک بر برندن آیرلمسی یالکز بعض عقائد مسئلهلرندن طولاییدر
اوندن باشقه ینه هپسی بردر. بر مسلمان هر هانکیسنی ایسترسه اوکا
عمل ایدر.

اون اوچنجی درسه عائد اولان بو سؤاللر خواجه طرفیندن
(طلبهیه صوريله حقدر).

اعتقاده امامز کیمدر، نردن ظهور ایتمشدر؟ نه کبی ایسلک
کوشرمشدر؟ قاج تاریخنده وفات ایتمش و مذهبی نهدر؟ ابوالحسن

(علی بن اسماعیل) هانکی نسلدندر و نرده دنیایه کلمشدر و مذهبی نهدر؟ امام ماتریدی ایله اختلافلری نه اوزرینهدر؟ قاچ سنهسنده وفات ایتمشدر؟ عملده مذهب قاچدر، هانکی لریدر، صاحبلری کیمدر و تا بعلرینه نه دیرلر؟ بونلر هپسی حقمیدر، آرهلرنده کی فرق نهدر، هپسیله عمل اولنورمی؟

درس - ۱۴

(عمللر بیاننده)

عمل یعنی مسلمان اولان کسه نك یاپمه سی لازم ککن شیلره دائر مسئلهار باشلیجه ایکی قسمدر. بر قسمی سیاسیات و قسم دیگرکی عبادتدلر و طاعتلردن عبارتدر. بز بورده سیاسیات قسمنی بر اقوب، یالکزر ایکنجی قسمندن بحث ایده جکزر.

عمل اوچدر (فریضه، فضیله، معصیه) در. فریضه - : جناب حقت فرض ایتدیکی عمللر ایله واجبلر. فضیله - : سنت و مستحب. معصیت - : حرام و مکروه کیی شیلردر.

فرض - : جناب الله آنی قوللرینه بیورمش و شبهه سز دلیل ایله بللو اولمشدر. آبدست آلمق و جنبلکدن تمیزلنمک و بش وقت نماز قیلماق و رمضانده اورج طوتمق و زنکینلر ایچون زکات ویرمک و حج ایتمک کیی.

واجب - : جناب الله آنی قوللرینه بیورمش، لکن شبهه لی دلیل ایله بللی اولمشدر. یعنی قطعی بر دلیل ایله اولمیوب، بشقه بر شیئه احتمالی واردر. وتر نمازی قیلماق و غنی اولانلره قربان بیرا منده قربان کسمک و رمضان بیرا منده فطره ویرمک کیی.

سنت - : رسوالله صل الله علیه وسلم افندمز آنی اکثر زمانده ایشلمش اولسه، مسواک طوتمق، جماعت ایله نماز قیلماق کیی.

مستحب - : رسوالله صلى الله عليه وسلم افندمز آنی یا ایگی و یا دها زیاده کره ایتمش و اکثر زمانده ایسلامشدر. نافله نماز قیلمق، نافله اورج طومتق، نافله صدقه و یرمک.

حرام - : جناب الله آنک ایتمسنی دلیل قطعی ایله نهی التمشدر. نا حق یره آدم اولدرمک، خنزیر اتی یمک، شراب ایچمک کبی . مکروه - : الله تعالی آنک ایتمسنی دلیل قطعی ایله نهی ایتما مش ایسهده نهی اولندیغنی کوسترر بر طاقم اثرلر دلیلر بولنوب و نهی اوزرینه دخی اجماع امت و علمانک اتفاقیله قرار و یرلمشدر. آت اتی یمک، توتون ایچک کبی.

اون دردنجی درسه عائد اولان بو سوألرر خواجه طرفندن طلبیه (صوریله جقدر) .

عمله دائر اولان مسئلهلر قاچ قسمدر؟ برنجی ایکنجی قسملری نهدر؟ عمل قاچدر و نهلردر؟ هر بری ندن عبارتدر؟ فرض نه دیمکدر؟ فرض اولان شیلر نلردر؟ واجب نه دیمکدر؟ واجبلر هانکی شیلر در؟ سنت نه دیمکدر و سنت اولان نلردر؟ مستحب نه دیمکدر و مستحب اولان نلردر؟ حرام نه دیمکدر و حرام اولانلر نهدر؟ مکروه نه دیمکدر و مکروه اولان نلردر؟ ۱۳ و ۱۴ نجی درسلی خلاصه اولهرق سویلیک.

 درس - ۱۵

اسلامک بناسی بشدر (۱) کلمه شهادت (۲) بنی وقت نماز قیلمق (۳) نصابی اولان کمسه لر ذکات و یرمک (۴) بیلهده بر آی رمضان اورجی طومتق (۵) قدرتی اولان کسه عمرنده بر کره حج ایتمکدر. (برنجیسی کلمه شهادت) - : اشهد ان لا اله الا الله و اشهد ان محمداً عبده و رسوله در. معناسی: بن شهادت ایدرمکه عبادته لایق و

مستحق هیچ برگمسه یوقدر آنجق جناب الله واردر و بردره شر
پکی و یاردمجیسی یوقدر حضرت محمد علیه السلامه الله تعالینک
قولی و رسولیدر دیمکدر.

(ایکنجیسی نماز قیلمق) - : نمازک فرض اولدیغنی اثبات ایدن
بر چوق آیت و حدیثلر واردره، قرآن کریمده ذکر اولتان نماز
دن مراد بش وقتده قلنان نمازدر.

نمازه باشلمزدن اول نماز قیلهجق مسلمانه یدی شی فرضدره.
(برنجیسی حدیثن طهارت) - : جنب و یا آبدستزلسکدن تمیز
لنمک صکره صو بولنوب استعمالنه قدرت اولان یرده غسل لازم اولد
یسه غسل، آبدست لازم اولدیه آبدست آلمق و صو بولنمیوب یا -
خود قوللانمغه قدرتی اولمیان یرده دخی تیمم ایتمک جائزدر.

غسل ایتمک، غسلك فرضی اوچدره برنجی آغزینی، ایکنی بورو
نی، اوچنجی سائر یرلرینی ییقامق. بو اوچی ییقاندقده انسان تمیز
و طاهر اولور. فقط سنت شریفه اوزره اولان طهارتده اولالترینی
ییقایوب استنجا یرلرینی و بشقه یرده نجاست وار ایسه اورالری
تمیز ایدوب و آبدست آلدقدنصکره جمیع اعضایی اوچر کره ییقاء
مقدر و برنجی دفعهسنده الیه اومق دخی سنندر.

اون بشنجی درسه عائد اولان بو سؤالر خواجه طرفندن طلبیه ﴿﴾
(صور یله جقدر).

اسلامک بناسی قاچدر و نه لردر؟ کلمه شهادت نصلدر؟ کلمه شها
دتک معناسنی سویلیک؟ نمازک فرض اولدیغنی نردن بیلورسکمز؟ قرآن
کریمده ذکر اولتان نماز هانکیسیدر؟ نمازه باشلمه دن نماز قیلهجق
مسلمانه قاچ شی فرضدر؟ برنجیسی نه در؟ نجاستدن طهارت نه دیمک؟

تیمم نرده جائز اولو؟ غسلک فرضی قاچدر و نه لردره؟ سنت اوزره اولان غسل نصلدره؟

درس - ۱۶

(آبدست آلمق) - : آبدستک فرضی درتدر. برنجی بوژینی، ایکنجی اللرینی دیرسکلریله برابر بیقماق، اوچنجی باشنک دوت بلو- کندن برینی مسح ایلمک و دردنجی آیاقلرینی طوبوقلریله برابر بیقا مقدر. سنتلری ایسه بسمله ایله اللرینی بیقایوب مسوا کلندکدن صکره آغزینی و یوزینی اوچر کره بیقایوب صکره صره سیله با نه مسحدن غیرینی اوچر کره بیقماق و بعض وقتده باشنی تمام مسح ایتمک و پارمقلرینک و صقالینک آرملرینی خلاللامق و قولاقلرینک ایچنی شهادت پارمغنک ایچی ایله و قولاقلرینک آردینی باش پارمغنک ایچی ایله مسح ایتمکدر. کری قالان اوچ پارمغنک آرقه سیله بوینی مسح اللرنده و آیاقلرنده صاغ یانندن باشلمق مستحبدر.

آبدستی بوژان شیر اوکدن و آرددن چیقان شی و آرددن کلن بل ایله و هر عضودن چیقان قانک و ایرینک و صاری صویک آقمسی و آغز طولوسی (بلغم اولورسه ضرری یوقدر) قوصمق، و بریره طوغریدن طوغری یه طیانونب طیاندینی شی آلدقده دوشرسه و او یوموق، بایلمق، سرخوش اولمق، نماز ارسنده یاننده اولان کمسنه ایشیده جک قدر بالغ اولان بر کمسه نک کولمه سی یونلر آبدستی بوژان شیردر. و بو نلرک بری وقوع بولدینی وقت آبدستی تکرار آلمق لازمدر.

اون آلتنجی درسه عائد اولان بو سؤاللر خواجه طرفندن
(طله یه صوریله جقدر)،

آبدستک فرضی قاچدر؟ نه لردره؟ آبدستک سنتلری هانکیلر بدر؟ آبدستی بوژان شیر نه لردره؟ آغز طولوسی بلغم اولورسه آبدست بو

زولورمی؟ آغز دولوسی قوصارسه آبدست بوزولورمی؟ بر یره طیا
نوب طیاندیفی شی آلدقده دوشسه آبدست بوزولورمی؟ اویقو، با-
یغشوق، سر خوشلق کبی شیر آبدستی بوزارمی؟ نمازده یاننده کی
ایشیده جک قدر کولسه آبدست نه اولور؟ بونلردن بری وقوع بولد
یغی وقت نه یاپمیلیدر؟

درس - ۱۷

(آیاق قابلی اوزرینه مسح ایتمک) - : کیک مست و گُرك مست
کبی طوبوقلرینه قدر اورتجک و ایچنه سو کچمیه جک آیاق قابلی او
زرنه مسح ایتمک جائزدر. آبدست آلدقن صکره آیاق قابلی کین
کمه نك آبدستی بوزولورسه اوز مملکتنده یاخود مملکتنه یقین
بر یرده ایسه یاخود بشقه بر مملکتنه کیدوب اون بش کون اوطوره
جق ایسه او آبدستی بوزدیفی وقتدن ایرتهسی او وقته قدر مسح
ایدر. قرمه اورته یورومک و دکزده کوزل هوا ایله قیسه کونلرده
اویلهیه قدر اوچ کونلک یول کیدن و برده کیتدیکی یرده اون بش
کون اکنمکی نیت ایتمیان کسه یولجی دیمک اولمغا آبدستی بوز
دیفی وقتدن اوچ کون اوچ کیجه تمام اولانه قدر مسح ایدر و
مسحده فرض اولان مستلرک اوزرینه اوچ پارمق مقداریدر و سنت
اولانی آیاقلرینک پارمقلرندن مستلرک بوغازینه طوغری پارمقلرینی
آچوب و اللرینک ایچنی طوقندرمقسزین و اللرینی آشاغی یوقاری
قملدان یوب مسح ایتمکدر و اگر مستلرک اکینه بوینه اوچ پارمق
صیغه جق قدر دلیک وارسه مسح ایتمک جائز دکلدر. اگر آیاقلرینی
یبقادیفی وقت آبدست بوزلمدن کیوب و چزمه لرده تمیز ایسه و قیربق
و چپیتی و یازه صاریغی و باغلینی چوزوب آلتنی یبقامقده و یا
مسح ایتمکده ضرر اولهجنی معلوم اولورسه صارعی اوزرینه مسح جا

ئزدر باغلندیکى وقت آبدستلو اولمق لازم دکلدرد بر آياغنده ياره و يا قريق و چيقيق اولوب صارغى اوزرينه مسح ايله او بر آياغنىك مستى اوزرينه مسح جائز اولمز ييقامق لازمدر اكر يالكز بر آياغى وار ايسه آنک اوزرينه مسح ايتمک جائزدر.

❦ اون يدنجى درسه عائد اولان بو سؤالر خواجه طرفندن ❦
(طلبه يه صوريله جقدر).

هانكى آياق قاپلر اوزرينه مسح جائز اولور؟ آبدستله كييلن بر مستک اوزرينه نه وقته قدر مسح ايتمک جائزدر؟ هر يرده بو قاعده طوتيلورمى؟ مسجده فرض اولان نهدر؟ مسح ايتمکده سنت او- لان نهدر؟ بر مستک اوزرينه نه وقت مسح ايتمک جائز اولمز؟ قيريق، چيقيق و ياره صارغى اوزرينه نه وقت مسح ايتمک جائز اولور و بونده كى شرط نهدر؟ بر آياغى صاغلام اولوب او بر آياغى صارغى اولورسه صارغى اوزرينه مسح ايتمک جائزميدر؟ بر آياغى اولورسه نه ياپماليدير؟ ۱۵ و ۱۶ نجى درسلى خلاصه اوله رق سويليك.

❦ درس - ۱۸ ❦

(تيمم ايتمک) آبدست آلمق و يا غسل ايتمک کرکديكى يرده صو بولنمزسه و يا صو بولنوب درت بيک آديم اوزاقده اوله جق اولورسه و يا خود صو آز اولوب کنديسنک و يا حيواننک صوسز قا لماسندن قورقارسه و يا صويسى بولمقدن و يا قوللانمقدن عاجز او- لسه ايشته بويله وقتلرده آبدست آلمق و يا غسل ايتمک يرينه تيمم ايدوب تميز اولور و تيممله نماز قيله بيلور و مصحف شريفى طوته بيلور و قرآن اوقويه بيلير و جامع شريفه کيره بيلير. جنب اولانه ابكى تيمم ايتمک لازمدر، برى غسل يرينه و برى آبدست يرينه در.

﴿ تیممک اصولی ﴾

تیمم ایده جک اولان کمه باشده نیت ایتلمی و صکره اللرینی بر کره طوپراق و یا طوپراغه بکزر یعنی او جنسدن بر شیئه اورمه لیدر، لکن چامور ایله اولمز.

تیممک فرضی اوچدر. برنجیسی نیت، ایکنجیسی اللرینی تمیز طوپراغه اوروب توز اولورسه سیدکدن صکره آنکله یوزینک هر یرینی مسح ایتمیدر. اوچنجیسی اللرینی بر دها طوپراغه اوروب صول ایله صاغ الینک پارمقلرینک اوچندن دیرسکینه قدر مسح ایدوب قولنک ایچنده و طیشنده اصلا مسح اولمامش بر یر قالمایدیر وینه صول قولنده بویله جه یابمایدیر. اکر صو بولنوبده آبدستی آنجهیه قدر جنازه و یا بیرام نمارلرینک کچه جکنی عقلی کسرسه تیمم اتمک جائزدر. تیممی بوزان شیلر: تیمم ایتدکدن صکره صو بولنسه و قو- للانمغه قدرتی اولسه تیمم بوزولدیغی کبی آبدستی بوزان شیلر ایلهده بوزیلور.

﴿ اون سکیزنجی درسه عائد اولان بو سؤالر خواجه طرفندن ﴾
(طابیه صور یله جقدر) .

تیمم ایتمک نه وقت جائز اولور؟ تیمم ایدن نماز قیله بیلورمی؟
جنب اولاندهده بویله میدر؟ تیممک اصولی نهدر؟ چامور ایله تیمم اولورمی؟
تیممک فرضی قاجدر و نهلردر؟ تیمم ایتمک دها نرهلرده جائز اولور؟
تیممی بوزان شیلر نلردر؟ آبدستی بوزان شیلر تیممی بوزارمی؟ بو درسی خلاصه اولهرق سو یلیک .

﴿ درس - ۱۹ ﴾

(ایکنجیسی نجاستدن طهارت) - : نجاستدن طهارت دیمک

نمازه مانع اولان نجاستدن تمیزلنمکدر. نمازه باشلمدن بدننده و کیند
یکی شیده و نماز قیلدیغی یرده درهمدن زیاده قمتی نجاستدن بولند
یعنی وقت و شراب و سائر سرخوش ایدیجی ایچکیلردن و سیدیک
کبی شیلردن کرک بر یرده و کرک بشقه بشقه یرلرده اولسون اووچ
ایچی چقورندن زیاده اولنجه تمیزلمک فرضدر. نجاست طوقونان بر
شیئی تمیزلمک ایچون اکر نجاست طوقونان شی بر قاب ایچنده ییقا
نور ایسه هر بر دفعه سنده طملهسی کسپله نه قدر صیقه رق اوج دفعه
ییقامغله تمیز اولور صابون و صیجاق صو ایله ییقامغده بر بآس یو-
قدر. اکر ییقانان شیئک صقلمهسی ممکن اولمازسه هر سفرنده قو-
ریتلمسی لازمدر. اکر اوزن کبی یره قویولوبده اوستندن صو آقه
رق ییقانورسه صیقمق و قورتمق لازم دکدر. مکر نجاستک رنگندن
لکه اولوبده آنی چیقارمق ممکن اولمازسه، اکر صیقلیر شی ایسه
صویک رنگی براق اولنجهیه قدر و اکر صیقلمز شی ایسه قلب قناعت
ایدنجهیه قدر ییقامق لازمدر بوندنصره لکهسی قالیرسه ده ضرری یوقدر.
ارکک اولان کشی کوچک صو دوکدکن صکره قمیشنده سیدکک
اثری قالینجهیه قدر قوریلنمق فرضدر بوکا (استبراء) دینلور. آندن
صکره اکر بول مخرچندن یعنی دلیکدن طیشاریه بر درهمدن زیاده
چیقمش ایسه ییقانمسی فرض و اکر بر درهم ایسه ییقانمسی واجب
و اکر درهمدن آز ایسه ییقانمسی سنتدر. بیوک آبدست بوزدقدن
صکره طهارت فرضدر بو استبرایی هر یرده یاپمیوب آبدستخانه لرک
حولیسنده یاخود تنها بر یرده یاپمالیدر.

اون طقوزنجی درسه عائد اولان بو سؤاللر خواجه طرفندن

(طلبهیه صوريله جعفر).

نجاستدن طهارت نه دیمکدر؟ نره لرده و نه مقدارده اولورسه

نجاستدن طهارت لازمدر؟ نجاستدن طهارت اسلام ایچون نهدر؟ نجا-
ست طوقونان بر شیئی نصل تمیزلمیدر؟ نجاست بیقانوبده لکھی
قالورسه نه یابمهلی؟ ارکک ایچون استبرا نهدر؟ استبرا ایتمک نه
وقت فرض، نه وقت واجب ونه وقت سنت اولور؟ بیوک آبدست بوز
دقدن صکره طهارت نهدر؟ استبرایی نره لرده یابمالیدر؟ بو درسی خلا
صه اولهرق سویلیک.

درس - ۲۰

(اوچنجیسی ستر عورت) :- ارکک اولان کسه کوبکی
آلتندن دیز قباقرینک آشاغیسنه قدر اوکنی و آردینی و یانلرینی
اورتمکدر. ستر عورت یالکز نماز ایچون فرض اولمیوب بلکه هر
وقت و قرا کلق کیجده بیله فرضدر. انسان، حرمندن بشقه، آنا و با
باشنه و اولادینه و جمیع اقربا و تعلقاتنه و سائر انسانلره عورت
یرینی کوسترمک جائز دکلدرد و حرمنده بر صقندیسی اولمدینی
وقت کوسترمک جائز دکلدرد. نماز قیلارکن عورت یرینک بر رکن
یعنی اوچ کره (سبحان الله) دیهک قدر آچلمسی نمازی بوزار.
(دردنجیسی استقبال قبله) :- مکّه مکرمهده بولنان کسه
بیت الله قارشی طورمقدر. نماز قیله جق آدم کبهنک یاننده اولورسه
طوغریدن طوغری یه کبهیه و اگر کبهدن طیشاری کرک اوزاق و
کرک یقین بولنورسه او زمان کبهنک اولدینی طرفه دونمسی فرضدر.
ایشته حضرت ابراهیم پیغمبر ایله اوغلی حضرت اسماعیل پیغمبر
علیهما السلامک اللهمک امریله مکّه مکرمهده هالا موجود و محترم و
اسلاملر ایچون زیارتکاه اولوب بنا بیوردقلری بیت شریف
مسلمانلرک قبله سیدر.

کبهنک طیشاریسنده اولوبده کبه یعنی قبله نه طرفه اولدیشنی

بیلیمان آدم اگر بولندیفی یرده کعبه جهتنی بیلیر بر مسلمان بو-
لورسه آکا صورمق فرضدر و اگر بر کمسه بولتمزسه کونشدن
و یا آیدن و سائر ییلدیزلردن کعبه نك جهتنی آکلار ایسه او علا
متلره کوره نمازه باشلار. و اگر بر علامت کورمزسه عقلی نه طرفه
کسرسه او طرفه دورر. نمازك ایچنده یا کلش طوردیغنی آکلارسه
نمازی بوزمیهرق همان او طرفه دونوب نمازی تکمیل ایدر.

﴿ یکرمنجی درسه عائد اولان بو سؤاللر خواجه طرفندن ﴾

(طلبیه صوریله جقدر)

ستر عورت نه دیمکدر. ستر یا لکز نماز ایچونمیدر؟ هر کسدن
ستر عورت لازمیمدر؟ نمازده عورت یرئ نه مقدارده آچیلیرسه نماز
یوزیلیر؟ استقبال قبله نه دیمکدر؟ کعبه داخلنده قبله یی بولمق، قلان
خارجده و یا اوزاق بر یرده اولورسه نصل بولور؟ کعبه یی کیم یا-
پمشدر؟ کعبه نك نه طرفده اولدیغنی بیلیمان آدم نه یاپمیدر؟ نماز
آره سنده یا کلش طوردیغنی آکلارسه نه یایمق لازمدر؟ بو درسی
خلاصه اولهرق سویلیک.

﴿ درس - ۲۱ ﴾

(بشنجیسی نمازك وقتلری) - : فرض اولان نمازلر ایچون
جناب الله طرفندن تخصیص اولنان بللی برر وقتلر واردر. نمازی
او وقتلرک ایچنده قیلمق شرطدر و او وقتدن نمازی چیقارمق جا-
ئز دکدر. بر وسیله ایله وقتسندن چیقوبده قینورسه نماز ادا ایدلمش
اولمز بلکه قضا ایدلمش اولور؛ چونکه کندی وقتلرنده قینمیان نماز
لر قضا صاییلور. بش وقت نماز وقتلرندن صباح نمازینك وقتی یر
یاریقلا نوب کونش طوغنجه یه قدردر. او یله نمازینك وقتی هر بر
شیک کولکه سی قیصالمقده نهایت بولوب آرتمغه باشلمه سندن تا کوه

لکه سی ایکی قات اولنجیه قدردر. ایکندی نمازینک وقتی او یله وقتی تمام اولدیغندن کونشک باطمه سنه بر چاریک قالینجهیه قدردره آقشام نمازینک وقتی کونش غائب اولدقدهدر آنک ایچون شو بر چاریک مدتهه نماز قیلنمز دیمکه اقسام نمازینک وقتی کونش باطوب بیاضلق غائب اولنجیه قدردر. یاتسو نمازینک وقتی بیاضلق غائب اولدیغندن صباح نمازینک وقتی کیرنجیه قدردر. کونش طوغرکن، باتارکن و برده کون غربه دوندیکی وقت فرض و واجب اولان نمازلی قیلحق جائز دکلدر. اکر قیلدیفی نماز او کونک ایکندی نمازی اولورسه کونش باتارکن قلمسی صحیحدر. بو اوچ وقتده جنازه نمازی قیلحق، قرآن او قویورسه سجده ایتمک صحیح دکلدر. صباح نمازینک فرضدن صکره کونش طوغنه قدر، ایکندی نمازینک فرضدن صکره کونش باتانه قدر، آقشام نمازینک فرضدن اول نافله نماز قیلحق دخی کراحت تحریمه ایله مکروهدر.

❦ یکرمی برنجی درسه عائد اولان بو سؤالر خواجه طرفندن ❦
(طلبیه سوریه جقدر).

نمازک وقتلری نه دیمکدر؟ نمازی وقتلری ایچنده می قیلمیدر؟ بو وقتلردن چیقمازمی و چیقاریلورسه نه اولور؟ بش وقت نمازک وقتلرینی کوسترکز؟ هانکی وقتلرده فرض و واجب اولان نمازلر قیلنمز؟ یالکز نماز ایچونمیدر بشقه شیلره ضرری یوقمی؟ کونش باتارکن قیلنمی صحیح اولان نماز هانکیسیدر؟ نافله نمازی نه وقتلرده قیلنسه مکروه اولور؟

❦ درس - ۲۲ ❦

(آلتنجیسی نیت) - : نمازه نیت ایتمک، انسان قیله جئی

نمازك هانكيسى اولديننى دوشونهرك الله تعالى رضاسيچون نمازك
اداسنى قبله قصد ايتمكدر. لسان ايله سويلنمسيده مستحيدر. امامه او
يهجق ايسه نيت ايدركن امامه اويمغى دخى قصد ايتمك لازمدر.

مثلا صباح نمازى قبله جق اولان كمسه قبليله، خلوص اوزره
صبح نمازينك سنتنى و يا فرضنى ادايه قصد ايدرک دليله ده (نيت
ايلدم الله تعالىنك رضاسيچون اشبو صباح نمازينك سنتنه) دير. فرض
ايچون نيت اكر اوز باشنه قبله جق اولورسه (نيت ايلدم الله تعا
لى نك رضاسيچون اشبو صباح نمازينك فرضنه) دير و اكر امام ايله
قبله جق اولورسه بويله جه نيت ايتدكن صكره (اويدم شو امامه)
دير. جمعه، بيرام، وتر، نذر نمازلرنده و سائر فرض و واجب و
سنت اولان نمازلر ايچنده بويله جه تفكر و نيت ايله وقتى تعيين
ايلمك لازمدر.

قضا نمازينه نيت بودرکه، اكر قضا اولنه جق نماز صوك كچمش
نماز ايسه (نيت ايلدم الله تعالىنك رضاسيچون اوزرمده بورج اولوب
قيلنميان صوك فلان وقتك نمازينه) دير. نيت ايله افتتاح تكبيري
آره سنده نمازه كرکى اولميان عمل ايشلامليدر. نمازى بتسنجهيه قدر
انسان او نيت اوزره بولنوب عقلنه بر شى كتورمامليدر.

يكرمى ايكنجى درسه عائد اولان بو سؤالرر خواجه طرفندن ﴿﴾
(طلبه يه صوريله جقدر) .

نيت نه ديمكدر؟ نيتنه مستحب اولان نه در؟ امامه او ياركن نه
شرطله نيت ايتمليدر؟ مثلا صباح نمازى نك فرضنه يا خود سنتنه نيت
ايده جك كمسه نه ديمليدر؟ فرض ايچون اوز باشنه اولورسه نصل و
امام ايله اولورسه نصل نيت ايدر؟ جمعه و بيرام و سائر نمازلرده ده
بويله مپدر؟ قضا نمازينه نيت نصلدر؟ نيت ايله افتتاح تكبيري آره

سندہ شرط اولان نہ در؟ نیتک حکمی نہ وقتہ قدر اولمیدر؟ ۲۱، ۲۲
نجی درسری خلاصہ اولہرق تعریف ایدک .

درس - ۲۳

(یدنجیسی تحریمہ - افتتاح تکبیری) - : تحریمہ دیمک
نمازک باشندہ حق تعالیٰ بہ آنجق تعظیم افادہ ایدوب بشقہ بر شیتہ دلا
لت ایتیمان لفظدر (الله اکبر) کبی فقط (الله اکبر) ایله باشلمق
واجبدر . بشقہ لفظ ایله باشلامق کراہت تحریمہ ایله مکروہدر .
بویدی شی نمازہ باشلمزدن اول بوانمق فرضدر و لازمدر . افتتاح
تکبیرندہ ارککلرہ سنت اولان اولا اللرینک پارمقلرینی صیقمیہرق
قولاقارینہ قدر قالدیروب و تکبیر ایدرکن باشنی اکمامک لازمدر .
قادینلر نمازہ دوردقلرنده اللرینی اوموز باشنہ قدر قالدیررلر .
فرضلرک کرک اداسندہ و کرک قضااسندہ ارککلرہ اقامت ایتمک
سنتدر .

اذان سنت شریفہدر . اذانک کیفیتی دخی بودرکہ باشدہ درت
کرہ (الله اکبر) ، صکرہ ایکیشر کرہ (اشهد ان لاله الا الله و اشهد
ان محمداً رسول الله ، حی علی الصلوۃ حی علی الفلاح الله اکبر) ، بر
کرہ (لاله الا الله) . آنجق صباح نمازینک اذانندہ ایکی کرہ (حی
علی الفلاح) دیدکن صکرہ ایکی کرہ (الصلوۃ خیر من النوم) دیمک
مستحبدر و قامتہ حی علی الفلاحدن صکرہ ایکی کرہ (قد قامت الصلوۃ)
دینلور و کلماتک آرالر کسلمز . اذان و اقامتی آباقده ایدوب قبلہ
قارشو دونمیدر .

یکرمی اوچنجی درسہ عائد اولان بو سؤاللر خواجہ طرفندن
(طلبہ یہ صور یلہ جقدر) .

تحریمہ نہ دیمکدر؟ نہ نیتک کبی؟ الله اکبر ایله باشلامق نہ در؟

بشقه لفظ ایله باشلانمزمی؟ نمازه باشلامه دن بو یدی شیئک بولنمسی ندر؟ افتتاح تکبیرنده ارککلره سنت اولان نه در؟ قادیلر نمازه نصل دوررلر؟ فرض و قضا نمازلرنده اقامت ارککلره نه در؟ اذان نه در؟ اذان کیفیتنی قاچدر صاییکیز؟ هانکی وقتنه دکیشر؟ اذانه مستحب اولان نه در؟ اذان او قومقده شرط نه در؟

درس - ۲۴

نمازک ایچنده بش فرض دها واردرکه آنلرسز نماز صحیح او نماز و آنلره (رکن) دیرلر.
آنلرده: قیام، قرائت، رکوع، سجود، نمازک آخرنده تشهد مقداری او طور مقدر.

(برنجیسی قیام) - : قیام دیمک نماز قیلان کسه نك قدرنی اولدیضی وقتنه آباق اوزره قالماسیدر. بش وقت نمازک فرضلرنده وتر و نذر و صباح نمازینک سنتنده قیام فرضدر. سنت اولانی صاغ الینک ایچنی صول الینک اوزرینه قویوب و صاغ الینک کوچک پارمغنی باش پارمغیله حلقه ایدرک صول بیلکنی طوتوب کوبکنک آتته قویملی و آیا قلیرنی قبله چویره ب آرالر دت پارمق مقداری آچیق اولمیدر.

قادیلره کانهجه بونلرده قیامک فرض اولدیضی سویلمکه حاجت یوق که هر کسه ایچون معلومدر. قادیلرک ارککلردن قیام جهندن فر قی اونلر صاغ الینی صول الینک اوزرینه کتوروب کوکسنک اوزرینه قویارلر.

انسان صوگ درجهده خسته اولمیانه قدر یاخود باشقه بر کوچ ظهور ایتمیانه قدر او طور دیغی یردن فرضی ادا جائز دکلدر. اگر بویله یاپارسه نمازی نماز اولمز.

بكرمی دردنجی درسه عائد اولان بو سؤالر خواجه طرفندن
(طلبه یه سوريله جقدر) .

نمازك ایچنده کی بش فرضی صاییکیز؟ بو فرضلرسز نماز صحیح
اولورمی؟ قیام نه دیمکدر؟ هانکی نمازلك فرض و سنتلرنده قیام
فرضدر؟ قیامده سنت اولان نهدر؟ قادینلرک قیام حالی نصلدر؟ انسانده
نه کی حاللر اولدینی وقت نمازه او طورمق جائزدر؟ ۲۳، ۲۴ نجی
درسری خلاصه اوله رق سویلیکیز .

درس - ۲۵

(ایکنجیسی قرائت) - : قرائت دیمک اوزی ایشیده جک قدر
دلیله حرفلری مخرجلرندن چیقاره رق بر آیت مقداری او قومقدر .
هر بر مسلمانده بر آیت ازبرلمک فرضدر و سورۀ فاتحه یی و بشقه
بر سورہ یی ازبرلمک واجیدر و ایکی رکعت اولان فرضلرک و وترک
و نافله نمازلرک جمیع رکعتارنده قرائت فرضدر . اوچ و یادرت
رکعت اولان فرضلرک آنجق ایکی رکعتنده فرضدر او ایکی رکعت
هانکیسی اولورسه اولسون ایسترسه اولکی ایکی رکعت اولسون . ایسترسه
سکره کی ایکی رکعت اولسون قرائت فرضدر . لکن قرائتک برنجی
و ایکنجی رکعتلرده اولمسی و سورۀ فاتحه و بر کوچک سورہ و یا
اوچ آیت مقداری ضم اولتمسی واجیدر . اوچنجی و دردنجی رکعتلر
ده فاتحه او قونمق واجیدر و صباح نمازنده و اقشام و یاتسو نمازینک
برنجی و ایکنجی رکعتلرنده و جمعه و بیرام نمازلرنده و وترده و
تراویحده امام کندی صداسنی ایشتدیره جک قدر قالدرمق و دیگر
نمازلرده ایچندن او قومق واجیدر . اوز باشنه قیلان آدم قرائتی
اشکار و کیزلی اولمقده مخیردر نصل ایسترسه اولیه او قور .
امام قرائته باشلمزدن اول باشده کی رکعتده (سبحانک) و (اعوذ

بسم الله) او قوملیدر. هر رکتمده فاتحه او قودقچه و یا امك او قودینتی
ایشد کجه (آمین) دیمک سنتدر.

﴿ یکر می بشنجی درسه عائد اولان بو سؤالر خواجه طرفندق ﴿﴾
(طلبیه صوریله جقدر)

قرائت نه دیمکدر؟ هر بر مسلمانه بر آیت بیلیمک نهدر؟ سورۀ
فاتحه و بشقه بر سوریهی از بر لیمک نهدر؟ نماز لک هانگیلر نده قرائت
فرضدر؟ قرائت یا لکیز ایکی رکتمنده فرض اولان نماز لرها کیلریدر؟
برنجی و ایکنجی رکتملرده اولان قرائت نهدر؟ اوچنجی، دردنجی
رکتملرده اولورسه نه اولور؟ قرائت دها هانگی نمازلرده واجبدر؟
قرائت هر نمازده اشکرامی او قونمالی؟ قرائت نصل اولدیتی وقت
آشکار او قونور؟ امام قرائته باشلامدن باشده کی رکتمده جماعت نه
یایمق لازم؟ آمین دیمک نهدر؟

﴿ درس - ۲۶ ﴾

(اوچنجیسی رکوع) - : قرائت بیتد کد نصکره (الله اکبر) دبه
رک رکوعه کیدر. سنت اوزره رکوعک اصولی باشنی آرقه سیله بر
حزانه اولنجهیه قدر اکوب، پارمقلرینی آچهرق اللریله دیزلرینی طو
توب و طبوقلرینی بر برینه یا بشدیره رق اینجکلرینی دیمکدر و بو
هیئت اوزره اوچ کره (سبحان ربی العظیم) دیمک و رکوعه و سائر
رکتملره کچرکن (الله اکبر) دیمک سنتدر.

(دردنجیسی سجده) - : هر بر رکتمده ایکی کره سجده فر
ضدر. رکوعدن سجدهیه واررکن یره باشده دیزلرینی قویوب صکره
پارمقلرینی صیقه رق و قبلهیه طوغری باقدیره رق اللرینی دیزلری او-
سنه قومق صکره ده باشنی ایکی اللرینک اراسنه قومق سنتدر. باشنی
قوبدینی محک پککنی آکلایه جق بر صورتده باشنی قویوب ما کلا

نی و بروننی یره تیدرەك لازمدر و آياقارینك پارەقارینی دە قبلەیه باقدرملیدر.

و دیرسکلرینی آچوب و اویلقلرینی قرنندن اوزاقلاشدرمق صیقندی اولمدیغی وقتده سنتدر. سجده ایدرکن باشنده کی شی چیقده قده بر الیه کیوب قیلحق باشی آجیق قیلحقەدن افضلدر. قادینلر ایچون دیرسکلرینی بر بردن آیرمق و اویلقلرینی قرنندن اوزاقلاشدرمق یوقدرە (صوکی کله جک درسده)

بکرمی آلتنجی درسە عائد اولان بو سؤاللر خواجه طرفندن (طلبه به صوریلە جندر).

رکوع نه دیمکدر؟ سنت اوزره اولان رکوع نصلدر؟ رکوعده ایکن نه دیملی؟ رکعتره کیچرکن نه دیملی و دینیلن سنتیدر؟ سجده نه دیمکدر؟ رکوعک سنت اوزره اولانی نصلدر؟ سجده ایدە جک کمسه نه تدبیرده بولنملیدر؟ سجدهده سنت اولان نهدر؟ سجده ایدرکن قادینلر دوشسه آلوب کیمه لیمی؟ قادینلر ایچون دیرسکلرینی بر بردن آیرمق و اویلقلرینی قارنندن اوزاقلاشدرمق وارمی؟ ۲۵، ۲۶ نجی دزسلی خلاصه اوله رق سویلیک.

درس - ۲۷ (۲۶ نجی نك صوکی)

امدی شو هیئت اوزره اولان سجدهده اوچ کره (سبحان ربی الاعلی) دیمک سنتدر صکره (الله اکبر) دیه رک قالدوب تشهدده او- توردیغی کی بر کره سبحان الله دیه جک قدر اوتورر صکره ایکنجی سجدهیه کیدر ایکنجی سجدهدن صکره یره طیانمیوب و اوتورمیه رق (الله اکبر) دیوب ایکنجی رکعتە قالداز اکر رکوع و سجوددن عا- جز اولورسه اوتورهرق رکوعه بر از اکیلوب و سجوده آندن زیاده کیلەرک ادا ایدر و ایکنجی رکعتە باشده کی رکعتە کوستریلن قرائت و رکوع و سجده لردن صکره ارککتره سنت اولان اصول، آیا-

غنی یره یاتروب اوزرینه اوتوروب و صاغ آياغٹك پارمقارینی قبله یه باقدیره رق دیکوب و صاغ الینی صاغ اویلغٹنك اوزرینه و صول الینی صول اویلغٹنك اوزرینه قویوب پارمقارینك اوجلری دیزلریله برابر اولمیدر. قادینلر صول طرفنه اوطوروب آياقلرینی صاغ طرفدن چیقار مق مستحیدر.

(بشنجیسی نمازك آخرنده تشهد مقداری اوطورمق) —: اكر قلنان نماز ایکی رکت اولوب سلام ویریله جك ایسه (التحیات و اللهم صل علی و اللهم بارك) آخرینه قدر اوقوددن صکره (ربنا اغفر لی) یی و یا بشقه بی دعا اوقونوب سلام ویریلیر. التحیات اوقو- مق و سلام ویرمك واجب، قصورلری سنتدر. سلام ویررکن ایکی طرفده یوزینك بیاضی کورونه جك قدر دونمك شرطدر. اكر قلنان نماز اوج و یا درت رکت ایسه بو قعده نمازك رکتلرندن اولمیوب واجب اولان قعده اولان اولمغله فرضده و واجیده و سنت مؤکدهده آنجق واجب اولان (التحیات) ی صوکنه قدر اوقوب، اوجنجی رکتده قالقار و سنت غیر مؤکدهده صلوات شریفه یی دخی اوقویوب اوجنجی رکتده قالقدن صکره (سبحانك) و (اعوذ بسمله) ایله باشلر. یکر می یدنجی درسه عائد اولان بو سؤاللر خواجه طرفندن ﴿﴾ (طلبه یه صوریله جقدر).

سجدهده سنت اولان نهدر؟ تشهدده نه مقدار اوطوریاور؟ صکره نه یاپار؟ هر رکتده سجده اولورمی؟ ایکنجی سجدهدن صکره نه یاپار؟ یا عاجز اولورسه؟ ایکنجی رکتی ادادن صکره ارککلره سنت اولان نهدر؟ قادینلر ایچون نصلدر؟ نمازك آخرنده تشهد مقداری اوطورمق نه دیمکدر؟ تشهدده واجب و سنت اولان نهلردر؟ قلنان نماز اوج و یا درت رکت اولورسه نصل یاپمالیدر؟

(نمازك آدابى) - : نمازك ركنلرندن بشقه دقت ايديله جك بر طاقم آدابى دخى واردركه بونلردر: نماز قيلركن قيامده سجده يرينه باقمق، ركوعده آياغنك اوستنه باقمق، سجدهده يوزينك اوستنه باقمق، قعدهده قوچاغنه باقمق، سلام ويرركن اوموز باشلرينه باقمق، ايسته ديكي وقتده آغزىنى آچمامق اكر قادر اولمزسه ايله آغزىنى طو- تمق و افتتاح تكبيرنده اللرىنى يكنندن چيقارمقدر. قدرتى اولديغى قدور اكسوركنى دفع ايتمك. سلام ويردكدن صكره (اللهم انت السلام و منك السلام تباركت يا ذالجلال و الاكرام) ديك سننيدر. بو ركنلرى سويلنديكى كى باقمق لازمدر.

بونلره رعایت اولنمىوب قيامدن اول ركوع يا ركوعدن اول سجدهيه و يا سجدهيه وارمىوب ركوعدن صكره ايكنجى ركعت ايچون قيامه قالسه صحیح اولمىوب اونوتديغى و يا ترك ايتديكى ركنى يرينه كتوروب فعليله مشغول اولديغى ركنى اعاده و سجده سهو لازمدر:

سجده سهوك نره لرده واجب اولديغىنه ده بيانه حاجت كورلدى. بر فرض يرندن تأخير اولنورسه، ينه بر واجب يرندن تأخير اولنور سه، برده واجب يا كلسلقله بر اقلسه بو اوچ برده سجده واجب او- لور يعنى نماز قیلان كسمه بو اوچ شيك برينى يا كلسلقله ترك ايدر سه سجده ايتمك كر كدر. اما قیلوب كچديكى ركعتك سجده سندن برينى يا كلسلقله ترك ايدوب صكره كى ركعتك قيام و ركوع و سجو دندن برينى قیلاركن عقلنه كلسه سجده يى قضا ايدر و باقى قالان نمازىنى تكميللر صكره كى ركنلر ايچون اعاده لازم دكلدر. سجده سهوك سلامدن صكره اولمىو شرطدر. (۲۹ نجى درسده).

سکزی نجی درسه عائدا اولان بو سؤالر خواجه طرفندن
(طلبه یه صور یله جقدر) .

نمازک آدابیی نلردن عبارتدر سویلیک؟ سلام ویردکن صکره
سنت اولان نه در؟ بونلره رعایت اولنمزسه نه یایمق لازمدر؟ سجده
سهو نره لرده واجبدر؟ سجده ییی قضا نه وقت جائزدر؟ صکره کی
رکنلر ایچون اعاده لازمیدر؟ سجده سهوی نه وقت ایتمک لازمدر؟
۲۷ و ۲۸ نجی درس لری خلاصه اوله رق سویلیک .

درس - ۲۹

ایکی سجده دن برینی یا ککشلقله ترک ایدوب قعدہ آخیره ده
سلامدن اول یا سلامدن صکره نمازه ضررلی بر شی ایشلمدن یعنی
بر آدم ایله تکلم ایتمه دن یا خود یمک ایچمدن اول خاطر نه کسه
او ترک ایتدیکی سجده ییی قضا و قعدہ آخیره ییی اعاده ایتمدکجه
نمازی صحیح اولماز و قعدہ آخیره ییی اعاده ایتدکن صکره سلام
ویروب سجده سهو ایتمک دخی واجبدر و دخی ذکر اولنان
رکنلردن برینی یا ککشلقله اونوتسه مثلا رکوعدن صکره بر رکوع
دها ایدوب، صکره سجده ایتسه سجده نک وقتنی کچرمش اولور یا
خود سجده دن قیامه قالقه جق یرده براز اوطورسه قیامی تأخیر ایتمش
اولور؛ یا خود قعدہ اولاده، فرضده یا واجبده، یا سنت مؤکده ده التحیات
دن صکره صلواتدن بر مقدارینی یا ککشلقله اوقوسه اوچنجی رکعتک
قیامنی تأخیر ایتمش اولور. یا خود قعدہ آخیره یه اوطوره جق ایکن
آیاغه قالقه صکره خاطرینه کلوب اوطورسه قعدہ آخیره ییی تأخیر
ایتمش اولدیندن سجده سهو لازم اولور. والحاصل فرضک تأخیرنده
و واجبک ترک و تأخیرنده سجده سهو ایجاب ایدر. و دخی ذکر
اولنان واجبلردن برینی یا ککشلقله تأخیر ایتسه مثلا سوره فاتحه دن

اول سوره او قویوب صکره فاتحه‌یی او قوسه یا خود واجیلردن برشی
سهواً ترک ایلسه مثلاً سوره فاتحه‌یی او قوسه یا خود قعدۀ اولایی
ترک ایلسه سجده سهو لازم اولور و دخی بر قاج کره یا کلسه
سجده سهو تکراری لازم کلمز.

﴿ یکر می طقوزنجی درسه عائد اولان بو سؤالر خواجه طرفندن ﴾
(طلبه به صور یله جقدر) .

نزه لرده سجده‌یی قضا و قعدۀ اخیره‌یی اعاده ایدوب نمازی
صحیح اولور؟ قعدۀ اخیره‌یی اعاده ایتدکن صکره سلام و یروب
سجده سهو ایتمک نهدر؟ رکوعدن صکره بر رکوع دها ایدوب صکره
سجده ایتسه نه یا پمش اولور؟ سجده دن قیامه قالقه جق یرده او طورسه
نه یا پمش اولور؟ او چنجی رکعت قیامی نه وقت تأخیر اولتمش او-
لور؟ نه وقت قعدۀ اخیریی تأخیر ایتمش اولدیغندن سجده سهو
لازم اولور؟ نمازک ایچنده دها نزه لرده سجده سهو لازم اولور؟ بر
نمازده بر قاج کره یا کلسه هپسینه آیری سجده لازمیدر؟

﴿ درس - ۳۰ ﴾

امامه او یان کمسدن سجده سهو اینجاب ایدن برشی وقوع
بولسه سجده سهو لازم کلمز، لکن امامه سجده سهو لازم کلمش
اولسه جماعت دخی امام ایله برابر سجده سهو ایتمک لازمدر و
(سجده سهو) دیمک نمازدن ایکی طرفه سلام و یردکن صکره ایکی
سجده و صکره نمازک قعدۀ اخیره سنک کیفیتی اوزره اوتوروب
(التحیات) ی و (صلوات) ی و دعایی او قوب سلام و یرمکدر و
دخی نمازده قاج رکعت قیلایغینی بیله میوب شبهه ایدن کسه اصلندن
هیچ باشنه کلمش دکلسه سلام و یروب یکیدن باشلا یوب قیلماق لا-

زمندر و اگر بر چوق دفعه‌لر باشنه کلمشه دوشونوب عقلی قاج رکت قیلدینگی کسرسه آنکله عمل ایدر و لکن دوشنمکله بر رکوع مقداری وقت کچرسه سجده سهو لازم اولور و اگر عقلی قاج رکت قیلدینگی کسرسه آز اولان احتمالی اعتبار ایدوب مثلاً اوچ و یا ایکی رکعتی قیلدم دیو شبهه ایتسه ایکی قیلدم دیهرک اوتورمه محلی ظن ایتدیگی یرلرده اوطوره‌رق تمام ایدوب صکره سجده سهو ایدر. نمازه باشلامزدن اول نخود قدر آغزنده بولنان نسنه یی نمازده یوتمنله یاخود آغزنده اریوب طاتلیسنی یوتمنله نماز فاسد اولور.

عزرسز، غرض صحیحی بوق ایکن اوکسورسه یعنی اوکسوریکي اولمادیغی حالدده عنادینه اوکسورسه نمازی فاسد اولور.

﴿ اوطوزنجی درسه عائد اولان بو سؤاللر خواجه طرفندن ﴾
(طلبیه صوريله جقدر) .

امامه اویان کسهده سجده سهو ایدر بر شی وقوع اواسه سجده سهو لازم کلیرمی؟ امامه سجده سهو لازم کسه؟ سجده سهو نه دیمکدر؟ نمازده قاج رکت قیلدینگی بیلیوب شبهه ایدن کسه نه کبی حرکتده بولنمیدر؟ بر کسه نمازه باشلامزدن اول نخود قدر آغزنده بولنان نسنه یی نمازده یوتسه یاخود آغزنده اریوب طاتلیسنی یوتسه نمازی نه اولور؟ بر کسه عنادینه اوکسورسه نمازی نه اولور؟ ۲۹، ۳۰ نجی درسلی خلاصه اوله‌رق سوبلیک.

﴿ درس - ۳۱ ﴾

(بش وقتده اولان نمازلرک صایبسی)

(بش وقتده فرض اولان نمازلرک رکتلرینک صایبسی) - :
صبح نمازینک فرضی ایکی رکتدر. اوله نمازینک فرضی درت

رکعتدر. ایکندی نمازینک فرضی درت رکعتدر. اقسام نمازینک فرضی اوج رکعتدر. یاتسو نمازینک فرضی درت رکعتدر. و دخی بش وقتده سنتلر وارددر. صباح نمازینک فرضندن اول ایکی رکعت سنتی سنت مؤکدهدر. جماعت امامه اویدقدنصرکه کلن بر کسه فرضک ایکنجی رکعتنه یتیشهجکنی عقلی کسرسه صافه قوشلمیهرق بر کنارده سنتی قیلمق سنتدر و اگر ایکنجی رکعتنه یتشمیهجکنی عقلی کسرسه سنتی ترک ایدرک امامه او یار. صباح نمازینک سنتی فرضندن صکره قضا اولنمز چونکه وقت کراهته تصادف ایدر.

وقت کراهت اوچدر - : بری کونشک طوغدیفی وقت، بری باتدیفی بریده کونش زواله کلدکدهدر. صباح نمازینک فرضی قضایه قالدیفی کونی اویلهیه قدر سنتی فرضیله برابر قضا اولنور و دخی اویله نمازینک فرضندن اول درت رکعت سنت مؤکدهدر. حاضر جماعت بو لوب امامه اویمغله ساقط اولمز، فرضندن صکره قضا اولنور و اویله نك فرضندن صکره ایکی رکعت سنت مؤکدهدر. و ایکندیک فرضندن اول رکعت سنت غیر مؤکدهدر، فرضندن صکره قیلنمز. اقسامک فرضندن صکره ایکی رکعت سنت مؤکدهدر.

(آخری ایلروده کی درسه)

﴿ اوطوز برنجی درسه عائد اولان بو سؤالر خواجه طرفندن ﴾
(طلبیه صوریه جقدر) .

بش وقتده فرض اولان نمازلرک بهرینک قاچر رکعت اولد. یعنی سویلیک؟ بش وقت نمازده کی سنتلری سویلیک؟ جماعت امامه اویدقدنصرکه کلق بر کسه صباح نمازینک فرضینک ایکنجی رکعتنه یتیشهجکنی عقلی کسرسه نه یاپار؛ کسرسه نه یاپار؟ صباح نمازینک سنتی فرضندن اول قضا اولنورمی؟ نیچون قضا اولنمز؟ وقت کراهت قاچدر؟

وقتله بی تعیین ایدیکنز. صباح نمازینک فرضی و سنتی نه وسته قدر
 قضا اولنه بیلور؟ او یله نمازینک سنتی مؤکده می غیر مؤکده می؟ حا
 ضر جماعته او یمقله ساقط اولورمی؟ فرضندن صکره کی ایکی رکعت
 نه در؟ ایکندی فرضندن اول دوت رکعت سنت ندر؟ فرضندن صکره
 قیلنورمی؟ اقسامک فرضندن صکره قلنان سنت نه در؟

﴿ درس - ۳۲ ﴾

یا سو نمازینک فرضندن اول دوت رکعت سنت غیر مؤکده در
 و فرضندن صکره ایکی رکعت سنت مؤکده در و دخی یا سو نونک صوک
 سنتندن صکره (صلاة وتر) نیتله اوچ رکعت نماز قیلنق واجبدر.
 قعدۀ اولادن اوچنجی رکعت قالدقده فاتحه و ضم سورهدن صکره
 افتتاح تکبیری کبی تکبیر آلوب، قنوت وتر ایچون بر دعا
 او قومق واجبدر و لکن سنت اولان بو دعایی او قومقدر (اللهم
 انا نستعینک و نستغفرک و نستهدیک و نوؤمن بک و نتوب الیک و نتو
 کل علیک و نشئ علیک الخیر کله نشکرک و لانکشرک و نخلع و نترک
 من یفجرک اللهم ایاک نعبد و لک نصلی و نسجد و الیک نسعی و نحفد
 نرجو رحمتک و نخشی عذابک ان عذابک بالکفار ملحق) و دخی
 قنوتی سهو ایدوب رکوعه کتمکله سجده سهو لازم اولور. رکوعده
 قنوت خاطرینه کلسه رکوعده او قومز و قنوت ایچون تکرار قیامه
 دونمز و لکن دوندیکی صورتهده نماز فاسد اولمز، رکوعی کرک
 اعاده ایتسون کرک ایتسون. اما صلات وترده امام قنوتی اونو-
 دوب رکوعه کیتدکده جماعت تابع اولنق لازم کلیلرکن تابع اولمز لر
 سه و برده کیر و قیامه دونوب قنوتی او قودقدن صکره رکوعده جماعت
 تابع اولورسه جماعتک نمازلری فاسد اولور. و دخی رمضان شریفده
 هر کیجه یا سو نونک فرضندن صکره ارککار و قادینلره یکر می رکعت

(تراویح) نمازی سنت مؤکده در. بونده مختار اولان هر ایکی رکت باشنده سلام و یروب و هر درت رکت باشنده درت رکت مقداری اوتورمقدر.

(آخری ایلروده کی درسه)

﴿ اوطوز ایکنجی درسه عائد اولان بو سؤالر خواجه طرفندن ﴾
(طلبیه صوريله جقدر) .

یاسونک فرضندن اول درت رکت سنت نه در؟ فرضندن صکره کی ایکی رکت نه در؟ (صلاة وتر) نیتله قلنان اوچ رکت نماز نه در؟ اوچنجی رکته قالدقدقه فاتحه و ضم سوره دنصکره واجب اولان نه در؟ لکن سنت اولان هانکی دعادر؟ قنوتی سهو ایدوب رکوعه کتسه سجده سهو لازم اولورمی؟ رکوعده ایکن قنوت خاطر ینه کله نه یابمیلدر؟ صلاة وترده نه کی حالدرده جماعتک نمازی فاسد اولور. تراویح نمازی عملده نه در؟ بونده مختار اولان نه در؟
۳۱، ۳۲ نجی درسلی خلاصه اوله رق سویلیک .

﴿ درس - ۳۳ ﴾

رمضان شریفده صلاة وتر دخی جماعت ایله قنور و دخی فرضلرده ارککلر ایچون جماعتله برلکده نماز قیلمق سنت مؤکده در. و جامعه جماعتله قیلمه نک فضیلتی دها زیاده در تراویحده دخی بویله در. امام اولان کسه نمازک هر بر طرزینی بیلوب قرآن عظیم الشانی اوقومقده و حرفلری چیقارمقده بر خطا ایتمامک لازمدر و اقامت اولندقدقه (حی علی الصلوة) دیرکن جماعت آباغه قالمق و امام محرابه کیدرکن او کندن کچدیکی آدملرک آباغه قالمسی مستحبر و امامه اویان کسه یالکز بر کشی ایسه امامک آردینه و یاخود صولمه طورمیوب صاغنه برابر طورر. مؤذن (قدامت الصلوة) دیدیکی

وقتده نمازه باشلمق مسجدر و امام افتتاح تکبیرنده جماعت ایشیده جک قدر آشکار سویلمک سنتدر و سائر تکبیرلرده که قیامدن رکوعه، رکوعدن سجدهیه، سجده دن قعدهیه، قعده دن قیامه والحاصل بو تکبیرلر هپسی امامک اشکار ایتدیکی تکبیرلردر و (سمع الله لمن حمده) و سلامده دخی بویلهدر و امامک تکبیری ایشیدلیدیکی وقت مؤذن دخی اشکاری تکبیر ایتدیکی حالده ضرری یوغیسهده زیاده چاغرسه خطا ایتمش اولور و سسینک کوزل اولدیعتی هرکسه بییلدر مک ایچون سسی چیقارمغله مشغول اولورسه نمازی فاسد اولور.
(آخری ایکنجی درسده)

﴿ اوطوز اوچنجی درسه عائد اولان بو سؤاللر خواجه طرفندن ﴾
(طلبهیه صوریله جقدر).

ارککلرک فرضی جماعتله قلمه لری ندر؟ جامعده قلمه ایله اوده قلمه نك نه فرقی واردر؟ هر نمازده بویله میدر؟ امام اولان کمسهده نه کبی شرفلر بولنمیلدر؟ (حی علی الصلوة) دیرکن جماعته یایمه سی مستحب اولان شیر نلردر؟ امامه او یان بر کشی اولورسه نمازه نصل طور میلدر؟ مؤذن (قد قامت الصلوة) دیکن وقت نمازه باشلمق ندر؟ افتتاح تکبیرنده امامه سنت اولان ندر؟ دها هانکی تکبیرلر آشکار اولمیلدر؟ امامله برابر مؤذنک آشکار تکبیر کتر مستنده بر ضرر وارمیلدر؟ زیاده چاغرسه خطاسی وارمیلدر؟ مؤذنک نمازینی فاسد ایدن شی ندر؟

﴿ درس - ۳۴ ﴾

بیر تکبیرلرده، بللی کونلرده یعنی ایام مشهورده اولدینیی کبی قامتده بر طاقم نغمه لر، قامتلر کتورلر و بش آلتی آدم بر

آغز دن قامت کتوررلرکه اشته بونلرک نمازلی فاسد. اولدیغنه هیسج شبهه یوقدر. و دخی جماعتله فرضه باشلمزدن بر کمسه اول فرضه یالکز باشلامش اولسه اکر ابتدا کی رکعتک سجدهسنه وارامش او لسه آیاقده اولهرق بر طرفنه سلام ویره رک نمازدن چیقوب امامه او یار و اکر ابتدا کی رکعتک سجدهسنه واردیسه قلنان فرض درت رکعت اولدیغی صورتده ایکی رکعت باشنده تشهددن صکره سلام ویروب ینه امامه او یار، اوچنجی رکعتک سجدهسنی ادا ایتدیسه نمازی تمام ایدوب قلنان نماز ایکندینک فرضی اولمیوب بلکه اویله نک یا خود یاتسونک فرضی ایسه نافله اولهرق اقتدا و جماعت ثوابی قزا نور، صباح و ایشام نمازلرنده ایکنجی رکعتک سجدهسنه وارمیدسه بو زوب امامه او یار و اکر ایکنجی رکعتک سجدهسنه واردیسه بوز میوب تمام ایدر.

کرك بو سویلدی کمز نمازلرده و کرك ایکندیسه نافله اولهرق امامه او یماز و جماعتله فرضه باشلمزدن اول سنته باشلامش اولسه سنتی بوزمقده اولمز بلکه قیلدیغی رکعتی تک براقمیوب چفت ایتد کدنصره تشهد ایدوب سلام ویرمک لازمدر. (آخری ایکنجی درسده).
﴿ اوطوز دردنجی درسه عائد اولان بو سؤالر خواجه طرفندن ﴾
(طلبیه صور یله جقدر).

دها نه کبی شیلر نمازی افساد ایدر؟ جماعتله فرضه باشلمزدن اول بر کمسه یالکز باشنه فرضه باشلاسه صکره خطاسنی آ کلاسه نه یاپمایدر؟ یا امام اوچنجی رکعتک سجدهسنی ادا ایتدیسه؟ صباح و ایشام نمازلرنده ایکنجی رکعتک سجدهسنه واردیسه نه یاپمایدر؟ ایکنجی رکعتک سجدهسنه واردیغی وقت بوزمق لازمیدر؟ بو سویلد یکمز نمازلرده و کرك ایکندیسه نافله اولهرق امامه او یولارمی؟ جما

عنه فرضه باشلمزدن اول سنته باشلاش اولسه نه یاپمالیدر؟ ۳۳، ۳۴
نجی درسری خلاصه اوله رق سویلیک .

درس - ۳۵

و دخی بوراسیده بیلنمیدرکه امامه افتتاح تکبیرنده ایریشن
کمه (سبحانک) یی اوقومق سنتدر. اما افتتاح تکبیرینه ایریشه مین
کمه امامی قیامده بولدتمده امام آشکاری اوقومدیغی صورتده افتتاح
تکبیرینی آلوب ینه (سبحانک) یی اوقومق سنتدر. اگر امام آشکا
ری قرائت اییدیورسه (سبحانک) یی اوقومیوب امامک قرائتنی
دکله مک لازمدر. امامی رکوعده بولورسه (سبحانک) یی اوقوبده
امامه رکوعده ایریشه جکنی عقلی کسرسه (سبحانک) یی اوقور، رکو
عه ایریشه جکنی عقلی کسمرسه یالکنز افتتاح تکبیرینی آلهرق
(سبحانک) یی اوقومیوب رکوعه کیدر سجده اولیده دخی بویله عقلیه
عمل ایدر؛ اما امامی سجده ثانیده یعنی ایکنجی سجدهده بولندقده
افتتاح تکبیرینی آلدقدنصرکه اکنمیوب سجدهیه کیدر. امام رکو
عدن قالمزدن اول رکوعه ایریشه مین کمسه اول رکعت ایریشهش
صایلمز هر قاج رکعت ایریشه مدیسه، امام سلام ویردکن صکره قالقار
قیلار. بر و یا ایکی رکعت ایریشه مدیسه فاتحه و ضم سوره اوقومق و
جیدر اگر اوچ رکعت ایریشه مدیسه فاتحه و ضم سوره ایله بر رکعت
قیلوب اونورر. آنجق (التحیات) یی آخرینه قدر اوقویوب قالقار
ینه فاتحه و ضم سوره ایله بر رکعت دخی قیلقدنصرکه آخر رکعتده
یالکنز فاتحه اوقویوب قعدده اخیرهده (التحیات) و (صلوة) و
(ربنا اغفرلی) دن صکره سلام ویرر و اگر قیلدیغی نمازک ایچنده
سجده سهو ایتمک لازم کنن بر خطا ایتسه سجده سهو ایدر و قید
یغی نماز صحیح اولور. (آخری ایلروده کی درسده).

اوطوز بشنجی درسه عائد اولان بو سؤالر خواجه طرفندن
(طلبه به صوريله جقدر) .

امامه افتتاح تکبیرنده ایریشن کسه به (سبحانک) یی او قومق نه در؟
افتتاح تکبیرینه یتشه میوب امامی قیامده آشکار او قومدیغی صورتده بولسه
نه یاپمالیدر؟ بورادهده سبحانک یی او قومق سنتمیدر؟ آشکاری او قوم
یورسه نه یایمق لازمدر؟ یا امامی رکوعده بولورسه؟ سجده اولیدهده
بویله میدر؟ امامی ایکنجی سجدهده بولورسه نه یاپار؟ امامه رکوعدن
قالقمزدن اول ایریشه میه کسه او رکته یریشمش صایلیرمی؟ بر
و یا ایکی و یا خود اوج رکته یریشه مدیسه نه یاپار؟ سجده سهو
ایتمک لازم کلورسه ایتملیمیدر؟ عجباً نمازی صحیح اولورمی؟

درس - ۳۶

نمازک رکنلرندن اولان قرائتدن بشقه جماعت امامه تابع او-
لوب امام ایله برلکده ایشلمک لازمدر. رکوعده، سجوده امامدن
اول قالقمیوب و امامدن کیروده بر تسبیحدن زیادهده قالماملیدر،
چونکه امامدن اول قالقمش اولسه امامه اقتدا ایتمامش اولور حالبو
که باشد امامه اویمغی نیت ایتمش اولدیغندن نیتی ایله فعلی آره
سند بر غیر یلق اولمغله نمازی فاسد اولور. قنوت دعاسنده دخی
امام اول بتیروب رکوعه کیتسه، آرتق جماعته قنوت دعاسنی تکمیللمک
کک اولمیوب، امام ایله برابر رکوعه کتمک لازمدر. نمازک ایچنده
اولان سائر ذکرارک و تسبیحلرک جمله سنی بویله جه ایشلیوب امامدن
آبرلماملی و قعدۀ اولی ایله قعدۀ اخیردهده تشهدی تمام ایتمکچه
متابعت ایتماملیدر یعنی قعدۀ اولاده تشهدی تمام ایتمزدن اول امام
قالقارسده کندی تشهدی تمام ایتمکدن صکره قالقوب و قعدۀ ثانیه
ده بویله جه یاپوب تمام ایتمزدن اول سلام و برماملیدر. و دخی

امام بش شیئی ایشلمه سه جماعت دخی ایشلمز (قنوت دعاسی)، (بیرام نماز لرنیک تکبیراری)، (قعدۀ اولی)، (سجده تلاوت)، (سجده سهو) و درت شیئی امام ایشلمسه جماعت ایشلمز (زیاده سجده ایسه) (جنازه نمازنده درت تکبیردن زیاده ایسه) (بیرام نماز لرنیک تکبیر لرنده روایتدن زیاده ایسه) (سهواً بشنجی رکته قالمسه)، اگر دردنجی رکتهک باشنده اوتوردی ایسه جماعت قالمیوب اوتوردقلمی یرده امامی بکلرلر امام کیرویه دونرسه امام ایله سلام ویررلر کیرویه دونمیوب تا سجده به وارسه جماعت یالکنز باشلریسه سلام ویررلر و اگر امام دردنجی رکتهک باشنده اوتورمدن قالمسه جماعت ینه قالمز لرن و لکن امام بشنجی رکتهی یالکنز قیلوب سجده به وارسه جمله سنک نمازی فاسد اولور.

(آخری ایلروده کی درسده).

﴿ اوطوز آلتنجی درسه عائد اولان بو سؤاللر خواجه طرفندن ﴾
(طلبه به صوریله جقدر).

جماعت امامک هانکی عمللرندن بشقه امامه تابع اوله جقدر؟
جماعت امامه تابع اولدیغی حالده نه کبی شیلر نمازلرنی افساد ایدر؟ امام قنوت دعاسنی تیروب رکوعه کیتسه جماعته دعایی تکمیللمک لازمییدر؟ نمازک ایچنده اولان سائر ذکرلر، تسبیحلر، دعالر سائر عمللرده امامه متابعت ایدیله جکمی؟ امام قاچ شیئی ایشلمزه جماعت ایشلمز؟ او شیلر هانکی لرنیدر؟ امامک ایشلیوب جماعتک ایشلمدیکی عمللر قاچ دانه و نه لردر؟ یا امام دردنجی رکتهک باشنده اوطوررسه جماعت نه یاپار؟ یا دردنجی رکته اوطورمدن قالمسه؟ امام بشنجی رکتهی یالکنز قیلوب سجده به وارسه نمازلری صحیح اولورمی؟ ۳۵، ۳۶
نجی درسلری خلاصه اوله رق سویلیک.

درس - ۳۷

نمازینک فاسد اولمسنک سببی شودرکه فرض اولان قعدۀ اخیرہ ایلہ نماز نکمیل اوله جق ایکن امام فرضی ترک ایتمش اولمسیدر و جماعتده امامه اویمش اولدقلرنندن اونلرکده ندمازی فاسد اولمق لازم کلور. وینه امام صوک سنته قالدقنده فرضی قیلدییی یری دکشدرمک سنتدر اما جماعتک یاخود یالکز قیلانک دکشدرملری اولادر و فرض ادا اولندقدنصرکه صفی بوزمق مستحبدر، لکن فرض قننورکن صفلرک غایت طوغری و نظام اوزره اولمسی و صفلر اره سنده بوش محل قالماسی اهم والزمدر و دخی نمازک تکمیلنده امام جماعته یوزینی چویرمک سنتدر. جماعت ایکی کسه اولوب او اره ده نماز قیلان بولنسه او وقت صاغنه یا صولنه دونر. و دخی نمازدن صکره اوچ کره استغفار ایدوب و آیه الکرسی و (قل اعوذ برب الفلق و قل اعوذ برب الناس) اوقویوب و اوتوز اوچ کره (سبحان الله) اوتوز اوچ کره (الحمد لله) و اوتوز اوچ کره (الله اکبر) و بر کره (لااله الاالله وحده لاشریک له له الملك وله الحمد و هو علی کل شیء قدير) دیوب اللرینی کوکسی قارشو سنه قالدیروب و آرالر آچیق اوله رق سمایه طوغری آچوب دعا و صوکنده (سبحان ربنا رب العزة عما یصفون و سلام علی المرسلین و الحمد لله رب العالمین) دیمک مستحبدر و دعاندنصرکه ایله یوزینی مسح ایلمک سنتدر.

اوطوز یدنجی درسه عائد اولان بو سؤاللر خواجه طرفندن
(طلبه یه صور یله جقدر).

امام بشنجی رکعتی یالکز قیلوب سجده یه واردقده نمازینک فاسد اولمسنک سببی ندر؟ بو حالده یالکز امامک نمازیمی فاسد

اولور؟ امامك فرضی قیلدقدنصکره یریشی دکشدرمسی ندر؟ جماعت ایچونده سنتمیدر؟ فرض بیتدکدنصکره صفی بوزمق ندر؟ فرض قلنور کن صفلر نصل اولمالیدر؟ نمازدنصکره امامك جماعته یوزینی چویر مهسی ندر؟ جماعت ایکی کمسه اولورسه نه طرفه دونر؟ نمازدنصکره مستحب اولان نلردر؟ دعادنصکره یوزینی ایله مسح ایتمك ندر؟

درس — ۳۸

(جمعه نمازی)

جمعه کونی جمعه نمازی فرض عین اولوب و او یله نمازندن اول ستندر. جمعه نمازینك صحتنك شرطلری: شهر یعنی کندوسنده یوللر و سوقاقلر و بوکا تابع کویلر و احکام شرعییی اجرا ایتدیریحی امیر و حاکم اولملی. یاخود اهالیستدن جمعه نمازینك اداسنه مکلف اولانلری اولده نك جامع کبیری آلمالی. جمعه نمازی او یله نمازینك وقتنده قیلنمق، او وقت ایچنده نمازندن اول جماعت حاضر اوله رق خطبه او قو نمق، امامدن بشقه جماعت اوچ ارککدن نقصان اولماق، ادا اولدنیغی بره عمومی اذن و یریلوب اهل اسلامدن بر کمسه منع اولدنیغی و قلمسنه حکمدار طرفندن وکیل بولنمق.

جمعه نك فرضینك یدی شرطی وارد. (برنجیسی) جمعه نمازی قیله حق آدم شهرده اوطورانلردن اولمق، (ایکنجیسی) وجود صاغلام اولمق، (اوچنجیسی) حر اولمق، (دوردنجیسی) ارکک اولمق، (بشنجیسی) اعما اولماق، (آلتینجیسی) کتورم و یا آیاقسز اولماق، (یدنجیسی) شدتلی یغمور و یا بر شیدن قورقو و بونلر کبسی نمازه ضرری اوله حق بر عذری اولماق. ایشته بو شرطلر تماماً بولندقدمه بر کمسه جمعه کونی جمعه نمازی قیلنمدن او یله نمازینی قیلمسی کراحت تحریمیه ایله مکر و هدر. (آخری ایکنجی درسده).

اوطوزسکرنجی درسه عائد اولان بو سؤالر خواجه طرفندن
(طلبه به صوريله جقدر) .

جمعه نمازی قيلمق ندر؟ جمعه نمازینک صحتنک شرطلری قا-
چدر و نه لردر؟ جمعه نك فرضینک قاچ شرطی واردر؟ کندینسه بو شرطلر
تماماً بولنان کسه جمعه نمازینی قیله بیلیرمی؟ بویله بر کسه جمعه
نمازندن اول اويله نمازی قیلامازمی؟ ۳۷، ۳۸ نجی درسلی خلا-
صه اوله رق سویلیک .

درس - ۳۹

جمعه نمازی قلنان بلدهده جمعه کونی عذرلی و یا مسافر و
مجبوس اولان کسه لرك اويله نمازینی جماعتله قلمه لری کراهت
تحریمیه ایله مکروهدر. بوندنصکره بو ذکر اولنان شرطلرک هپسی
کندنده بولنان کشی جمعه کونی اذان اولی ایشدکده هر نه ایله
مشغول ایسه براقوب جمعه به کیتمک واجیدر. جامعته واردقده قرآن
اوقونیورسه دیکله یوب، اوقونیورسه خطیب منبره چیقمه دن جمعه نك
سنتی نیتله درت رکعت نماز قیلارکه سنت مؤکدهدر. اکر نماز قیلد
یفی صرهده خطیب منبره چیقمش ایسه قیصه سوره لر اوقویوب
تکمیل ایدر و اکر کلدیکی وقتده خطیب منبره چیقمش ایسه خطبه
تمام اولنجیه قدر دکله مک لازمدر، کرك خطبه آره سنده و کرك
خطبه دعاسی اوقوندیغی وقت سنٹی قيلمق جائز دکلددر جمعه نك
فرضی قلندقدنصکره قضا ایتملیدر. خطبه تمام اولندقدنصکره قامت او
لنوب جمعه نك فرضی نیتله جماعتله اینکی رکعت نماز قلنور صکره
جمعه نك صوك سنٹی نیتله درت رکعت سنت مؤکدهدر. بوندن صکره
درت رکعت دخی قامتسز اوله رق شونیت اوزره ادا اولنورکه (نیت ایلدم
الله تعالی رضاسیچون وقتنه ایریشوب ادا ایتمدیکم صوك اويله نمازیته)

هر رکعتده فاتحه و ضم سوره ايله درت رکعت قيلمق اولي دور.
 بوندنصرکه وقتك سنتي نيتيله ايكي رکعت نماز قلنور. جمعه نمازيتك
 هر نه مقدارينه ايريشورسه امامه اويوب امام سلام ويرد کدنصرکه قا-
 لقوب کري قالانني قيلار و جمعه يي قيلمش اولور. حتی امامه تشهد
 ده ويا سجده سهوده ايريشسه ينه بويله در. جمعه کوني غسل ايتمک
 شتدر.

اولوزطقوزنجي درسه عائد اولان بو سؤالر خواجه طرفندن
 (طلبه يه صوريله جقدر) .

جمعه نمازيني قيلمق کيمار ايچون مکروهدر؟ جمعه نك شرطري
 اوزرنده تکميل اولان بر کيمسه اذان او قونديني وقت هر ايشي ترک
 ايتوب. جامعه کتمک نه در؟ جامعه وار دقده نه ياپار؟ جمعه نك سنتي
 مؤ کده مي غير مؤ کده مي؟ سنتي قيلديني صره ده خطيب منبره چيقار
 نه نه ياپمالي در؟ يا جامعه کلمديني وقت خطيب منبره ايسه؟ خطبه آره سنده
 خطبه دعاسي او قونديني وقت سنت قلنمق چايز ميدر؟ نه وقت قيلملي؟
 جمعه نك فرضي و سنتي نه وقت قلنور؟ جمعه نمازندنصرکه اقامسن
 هانکي نماز قلنور؟ نيتي اضلدر؟ بر کيمسه جمعه نك هر نه مقدارينه
 يتشوب و امام سلام ويرد کدنصرکه باقي قالانني قيلسه نمازي صحیح
 اولورمي؟ جمعه کوني غسل ايتمک نه در؟ بو درسک خلاصه سني
 سويله يک.

درس - ۴۰

(بيرام نماز لري)

رمضان و قربان بيراملرنده بيرام نمازي واجبدر. خطبه دن
 ماغدا جمعه نمازيتك صحتنده و فرضيتنده ذاکر اولنان شرطلر بيرام
 نمازلرينک دخي صحتنده و وجو بنده معتبردر. بيرام نمازلرن دن نصرکه

خطبه سنتدر . جامعه وارلدقده تكبير و تهليل ايله مشغول اولوب
 كونش طوغوب ايكي مزراق يو كسكلكنه كله رك وقت كراهت
 چيقدقنصكره اذان و اقامتسز بيرام نمازی نيتيله امام افتتاح تكبيريني
 آلوب نمازه شروع ايتدكده جماعت دخي اقتدا ايله تكبير آليز،
 اللريني سائر نمازلرده كي كبي باغلايوب (سبحانك) او قوندقنصكره
 امام اللريني قالدوروب جماعت دخي او كا تابع اوله رق تكبير آلد-
 قنصكره اللريني ايكي يانلرينه صاليويرلر اوچ تسبيح قدر اكلنوب
 ينه اللريني قالدوروب تكبير آلوب يانلرينه صاليويرلر بتكرار
 اوچ تسبيح قدر اكلنوب ينه اللريني قالدوروب تكبير آلدقننده
 يانلرينه صاليويرمدن باغلارلر . امام خفيفجه (اعوذ بسمله) ايله آشكا-
 ري فاتحه و اوچ آيت مقداري قرائت ايتدكده نصكره ركوع و سجود
 اولنوب قيامه قالدقده (فاتحه) و (ضم سوره) نك صوكنده ايلك
 ركعتده كي تكبيرلر كبي اوچ دفعه تكبير آنور و اوچ دفعه سنده
 ده اللريني يانلرينه صاليويرلر، دردنچيسنده اللريني قالدورمقسزبن
 تكبير آله رق ركوعه وارلر .

﴿ قرقنجي درسه عائد اولان بو سؤاللر خواجه طرفندن ﴾
 (طلبه يه صوريله جقدر) .

بیراملرده بیرام نمازی قيلمق نه در؟ بیرام نمازلرينك تکميل
 شروطی جمعه نمازینك شرطلری کبی میدر؟ آیری اولان نه در؟
 بیرام نمازندنصكره خطبه نه در؟ بیرام نمازیچون جامعه وارلدقده
 و نه ايله مشغول اولنه جق و بیرام نمازی نك وقتی نه زمان اولد
 یضی و نمازه نه صورتله باشلانديغنی و بیرام نمازینك تکبیرلری قاج
 و نصل آلدیغنی بیان ایدیکز؟ برنجی رکعتك تکبیرلری بیتدکن
 صكره امام نه ايله باشلار و نه اوقور سويلیکز؟ قرائته ركوع و

سجودنصكره ايكنجى ركتمده نه اوقونديغنى و قاچ تكبير آلنديغنى
سويليك .

درس - ۴۱

ايمدى سائر نمازلرك تكبيرندن زياده اوله رق بيرام نمازلرينه
مخصوص تكبير آلتيدر، اوچ ركمت اوئيده قرائتن اول، اوچي
دخى ركمت ثانيهده قرائتن صكره اولوب آلتيسيده واجيدر و دخى
بيرام نمازينك تكبيرلرينى ايدوب قرائتى ائناسنده امامه اوياجق
كسه افتتاح تكبيرندن صكره همان بيرام نمازينك تكبيرلرينى
ايدر و اكر امام ركوعده ايكن كلهجك اولورسه يالكز قيام
تكبيرينى آلوب و اكر يتشهجكنى عقلى كسرسه بيرام تكبير
لرينيده قيامده ايدر صكره ركوعه كيدر. اكر ركوعه يتشه م
ديه قورقارسه افتتاح تكبيرندن صكره ركوعه كيدوب امام ركوعدن
قالقمادن بيرام تكبيرلرينى اللرينى قالدريمه رق ينه ركوعده ايدر.
و اكر بيرام تكبيرلرينى تمام ايمه دن امام ركوعدن قالقسه امامه
تابع اولمق لازم كلوب باقى قالان تكبيرلر ساقط اولور و دخى
برنجى ركتمه يریشه مزسه امام سلام ويردكدنصكره برنجى ركتمى قضا
ايدوب و اشبو قضاده باشده قرائت و صكره تكبيرلر آلير. ايكنجى
ركتمك ركوعنده ايريشه برنجى ركتمه ياپديغى عملى ايكنجى ركتمه
ده عينيله ياپار و اكر ايكنجى ركتمك سجده لرنده يا تشهدنده ايريشه
ينه اويوب امام سلام ويردكدنصكره قالقوب بيرام نمازينى باشدن
يالكزجه قضا ايدر. بيرام كونلرنده قبرستانه كيدوب زيارت
ايمك مستحيدر صكره قومشو و دوستلرينه كيدوب بايراملاشمق و
مجت شرعيه ايمك شعائر اسلاميه دنذر. سائر وقتلرنده شريعتك منع
ايتديكى شيلردن صاقنمق فرض اولديغى كسبى بيرام كونلرنده

دخی بویله مناسبتر لکوردن صاقنمق فرض اولدیغنی سویلمکه جا
جت یوق .

﴿ فرق برنجی درسه عائد اولان بو سؤالر خواجه طرنندن ﴾
(طلبیه صور یله جقدر) .

بیرام نمازینک کندیسنه مخصوص تکبیری قاجدر؟ بو تکبیر
لرک آتیسیده نهدر؟ بیرام نمازی قیله جق کسه، بیرام نمازینه
مخصوص تکبیرلری نه وقت اجرا ایدر؟ امام رکوعده ایکن کلورسه
بو آتی تکبیری آلیرمی؟ رکوعه یریشه م دیه قورقارسه نه یایمق
لازمدر؟ یا بیرام تکبیرلرینی تمام ایتمه دن امام رکوعه قالقارسه او
وقت نه یایمق لازمدر؟ یا برنجی رکعته یریشه مزسه؟ یا ایکنجی رکعتک
رکوعنده یریشه؟ ایکنجی رکعتک سجده و یا تشهدنده یریشه نه یا
پار؛ قبرستانه کتک نهدر؟

﴿ درس - ۴۲ ﴾

قربان بیرامی نمازی دخی بو ترتیب اوزره در. قربان بیرامنده
عرفه کونی صباح نمازندن بیرامک دردنجی کونی ایکنجی نمازینه
قدر بکرمی اوج وقت فرضردن سلام و یرلدکن صکره بر کره
تکبیر واجیدر. صورتی بودرکه (الله اکبر الله اکبر لاله الا الله
والله اکبر الله اکبر ولله الحمد) و دخی بو بکرمی اوج وقت فر-
ضردن وقتنده ادا اولتمیوب قضا اولندیقی تقدیرده اول سنه او کون-
نرده قضا اولتورسه ینه تکبیر واجیدر. قربان بیرامنده زکیکن اولوب
حر اولان، یسیر، کوله، مسافر، فقیر اولمیان کسه لره قربان کسک
واجیدر.

﴿ سجده تلاوت ﴾

سجده تلاوت دیمک قرآن عظیم الشانعه اون درت آیت سجده

وارد در که بونلرک هر بری او قوند قده و یا ایشیدلر کده آبدستلی اولدیشی
 حالده قالقوب قبله یه توجه ایدرک (نیت ایلدم الله تعالینک رضاییچون
 سجده تلاوته) دیوب الیرینی قالدرمقینزین (الله اکبر) دیهرک سجده
 یه واریر. اوچ کره (سبحان ربی الاعلی) او قودقدنصره (الله اکبر)
 دیهرک قالقوب (غفرانک ربنا والیک المصیر) دیمیلدر. بر انسان آیت
 سجده یی بر مجلده هر نه قدر تکرار ایدرسه جمله سی ایچون بر
 کره سجده ایتمک کفایت ایدر.

﴿ قرق ایکنجی درسه عائد اولان بو سؤالر خواجه طرفندن ﴾
 (طلبه یه سوریله جقدر).

قربان بیر ایتمک ترتیبیده بویله میدر؟ قربان بیر ایتمک
 مک نه وقت واجیدر؟ تکبیرک صورتی نصلدر سولیلک؟ بو یکرمی
 اوچ وقت فرضلر وقتنده ادا ایدلمدیکی حالده بونلرک قضاسی نه وقت
 واجیدر؟ قربان کسمک کیملر ایچون واجیدر؟ سجده تلاوت نره لرده
 اجرا اولنور؟ سجده تلاوت نصل اولور و نیتی نصلدر؟ بر کسه
 بر سجده یی هر تکرارنده سجده تلاوت لازم کلورمی؟ ۴۰، ۴۱،
 ۴۲ نجی درسلی خلاصه اوله رق سولیلک.

﴿ درس - ۴۳ ﴾

(جنازه نمازی) :- جنازه اوزرینه نماز قیلیمق فرض کفایه
 در. معلوم اولدیشی اوزره فرض ایکی در. بری فرض عین، دیکری
 فرض کفایه در. فرض عین، هر بر مکلف اوزرینه فرض اولاندر.
 فرض کفایه، بعض کسه لرک ادا ایتمسیله دیکر کسه لرک اوزرندن
 ساقط اولان فرضدر. مثلا بر محله اهالیسندن بر قاچ کسه نک جنازه
 نمازینی قیلرلیله بو فرض قیلیمانلردن ساقط اولور، لکن قیلان اجر
 قزانیر قیلیمان اجرندن محروم اولور. بش وقت نماز لریله جمعه نما

زی فرض عین و جنازه نمازی ایسه فرض کفایه در. جنازه نمازینک شرطی درتدر. ۱) جنازه مسلمان اولمق، ۲) غسل اولنمش اولمق، ۳) قیام فلرک اوکنده بریره قویمق، ۴) جنازه نك اعضاسی تمام و یاریسندن زیاده اولمقدر. جنازه نك سنت اوزره قویلمسی: جنازه نك باشی امام قبله یه قارشو اولدیغی حالده صاغ طرفنه کلمکدر، امام جنازه نك کوکسی قارشینسه طوروب جماعت آنک آرقه سنده او- لدقاری حالده، نقدر آز اولده، اوچ صف اولمق مستحبدر. اک صکره کی صف افضلدر.

جنازه نك رکنی ایکیدر. برنجیسی قیام یعنی آباق اوزره طور مقدر عذر اولمدیغی وقت او طوروب قیلمق جائز دکلدر. ایکنجیسی درت تکبیر آلوب، آنجق برنجی تکبیرده ال قالدرمق سنتدر.

﴿ قرق اوچنجی درسه عائد اولان بو سؤالر خواجه طرفندن ﴾
(طلبه یه صور یله حقدر) .

جنازه اوزرینه نماز قیلمق ندر؟ فرض قاچ قسمدر و نه لردر؟ تعریف لرینی سویلیک؟ فرض کفایه یه بر مثال کتوریکز؟ فرض عین و فرض کفایه اولان نماز لر هانکی لریدر؟ جنازه نمازینک شرطی قاچدر و نه لرده؟ سنت اوزره جنازه نصل قونیلور؟ جنازه نمازنده مستحبد اولان نه در؟ جنازه نمازنده افضل صف هانکی سیدر؟ جنازه نك رکنی قاچدر و نه لردر؟ برنجی تکبیرده سنت اولان نه در؟

﴿ درس - ۴۴ ﴾

ایمدی جنازه نك ار کشی و یا خاتون اولدیغنی بیان کمسه بو نیتله نمازه اویار (نیت ایلم الله تعالی رضاسیچون نمازه شو ار کشی ایچون دعایه یاخود شو خاتون ایچون دعایه، یاخود شو ار اوغلانچق

ایچون دعایه، یاخود شو قز بالاچق ایچون دعایه، اویدم شو امله
 مه) دیدکدنصره الرینی قالدیرهرق افتتاح تکبیرینی اوقور، صکره
 الرینی باغلیهرق (سبحانک اللهم وبحمدک وتبارک اسمک و تعالی جدک
 وجل ثناؤک ولااله غیرک) اوقور. امام ایکنجی تکبیری آلور، اوکا
 تابع اولهرق جماعتده الرینی قالدیرمقسزین تکبیر اوقورلر و سائر
 نمازک قعودنده اوقونان صلواتی اوقورلر. بعده امام اوچنجی تکبیری
 آلور، جماعتده بو هیئت اوزره تکبیر آلدقنصره رحمت و مغفرته
 دائر دعا اوقورلر، لکن بو دعایی اوقومق اولادر (اللهم اغفر
 لحننا و میتنا و شاهدنا و غائبنا و صغیرنا و کبیرنا و ذکرنا و انثانا اللهم
 من احییته منا فاحیه علی الاسلام و من توفیته منا فتوفه علی الایمان
 وخصی هذالمیت بالروح و الراحة و الرحمة و المغفرة و الرضوان اللهم
 ان کان محسناً فزد فی احسانه و ان کان مسیئاً ف تجاوز عنه و لقه الامن
 و البشری و الکرامة و الزلفی برحمتک یا ارحم الراحمین) بو دعا ارکشینک
 جنازه نمازنده اوقونور.

❦ قرق دردنجی درسه عائد اولان بو سؤالر خواجه طرفندن ❦
 (طلبیه صوریله جقدر).

جنازه نك ارکشی یاخود خاتون اولدیننی بیان کشی هانگی نثله
 نمازه نیت ایدر؟ نیت ایتدکدنصره هانگی تکبیری آیر و هانگی
 سورهبی اوقور؟ امام ایکنجی تکبیری آلدینی وقت جماعت نه یاپار؟
 امام اوچنجی تکبیری آلدینی وقت امام نه یاپار؟ مغفرت دعالردن
 اول اولانی هانکیسیدر اوقویکز؟ بو دعا هانگی کشی ایچون او
 قونور؟

❦ درس - ۴۵ ❦

اگر جنازه خاتون ایسه نیته بو دعایی (علی الایمان) ه قدر

او قویوب بده (و خصی هذه الميته بالروح والراحة والرحمة والمغفرة
 والرضوان اللهم ان كانت محسنة فزد في احسانها وان كانت سيئة
 فتجاوز عنها ولقها الامن والبشرى والكرامة والزلفى برحمتك يا
 ارحم الراحمين) او قور. و اكر جنازه ار او غلانچق ايسه يته دعا مذ
 كورى (على الايمان) ه قدر او قویوب بده (اللهم اجعله لنا فرطاً
 اللهم اجعله لنا اجراً و ذخراً اللهم اجعلها لنا شافعة و مشفقة) او
 قور لر. اكر قز بالاچق ايسه يته دعاً مذ كورى (على الايمان) ه
 قدر او قویوب بده (اللهم اجعلها لنا فرطاً اللهم اجعلها لنا اجراً و
 ذخراً اللهم اجعلها لنا شافعة و مشفقة) او قور لر صكره امام دردنجى
 تكبيرى آلور جماعت دخى اللرىنى قالدرمقزىن برابر تكبير او قور
 لر بده بر شى او قومقسزىن امام سلام و یردكده جماعت دخى سلام
 و یرور لر. تكبير لر آر الرنده او قونان سبحانك، صلوات و دعا سنتدر.
 سلام و یرمك مستجدر. جنازه نمازىنك اولنه يتشه ميوب نماز اره سنده
 كلن كمسه، همان نیت ایدوب امامه اویار و افتتاح تكبيرىنى آلوب
 امام ايله قاچ تكبير آلديغىنى ذهننده طوتار، امام سلام و یردكده نصكره
 جنازه قالقمزىن اول قالان تكبير لر قضا ایدر و ار الرنده بر شى
 او قومق لازم دكلدر. بر چوجق طوغدیغى وقت صاغ طوغوب همان
 وفات ایتسه تكفین و نمازى لازمدر اكر جانسز طوغارسه نمازى
 قانمز همان غسل اولنور و آدى قوبلدقده نصكره بر استاره صاريلوب
 دفن اولنور و اكر صواوزرنده كيمده وفات ایدرسه و قراده اوزاق
 اولنورسه غسل و تكفین و نمازى قیلنوب دريايه بر اقیلور.

قرق بشنجى درسه عائد اولان بو سؤاللر خواهجه طرفندن

(طلبه به صوريله جقدر) .

جنازه خاتون اولدیغى وقت هانكى دعا او قونور؟ جنازه ار

اوغلاتیچ اولورسه هانکی دعا او قونور؟ جنازه قنز بالاچق ایسه
 هانکی دعا او قونور؟ صکره امام هانکی تکبیری آلیر؟ جماعت نه
 یاپارلر؟ تکبیرلر آره سنده او قونمسی سنت اولان نلردر؟ سلام و یرمک
 نه در؟ جنازه نمازینک باشنه یتشه میوب آره سنده کلن کمسه نه یاپار؟
 یکی طوغان بر چوجق ایچون نه وقت تکفین و نماز لازم و نه وقت
 لازم اولمز؟ کمیده اولن بر جنازه یی نه یاپمالیدر؟ ۴۳، ۴۴، ۴۵ نجی
 درس لری خلاصه اوله رق سویلیکیز.

درس - ۴۶

(اوچنجیسی زکات) - : مسلمان، عاقل، بلوغه ایرمش، حر
 اولان کمسه زکات و یریله جک مقدارده مالی اولدینی زماندن بر سنه
 کچمکله اوزرینه زکات و یرمک فرض عیندر. ایمدی اهل اسلامدن
 حر مسلم و عاقل و بالغ اولان کمسه حاجت اصلیه سندن یعنی کیه جکی
 روبا و اوی اوینک طاقمی و بورچندن دبینه جکی آت و قوللاننه جتی
 سلاحندن بشقه آتش و ویریش ایله آرمغه قابل نصاب مقداری مالی
 اولوب یعنی انسانک محتاجندن فضله مالی اولوب و اوزرندن بر سنه
 کچدکده اول مالک قرق جزؤندن بر جزؤنی الله تعالینک رضاسیچون
 فقیر مسلمه و یرمسی فرضدر. بیان اولنان آتون و کموش سکه
 و یا سکه سز اولسون و تجارت ایچون النده بولندینی ^{حوانا}
 ایله و کوله و خاتونلرک مخصوص اولان آتون و یرمک جائز میدر؟
 نصابده داخل دکلدر یعنی اولنر ایچون زکات نرده طاغملیدر؟
 فضله مالک زکاتی نه قرق جزؤندن بر جزؤنی ^{کات}
 مالک هپسی بر جنسندن اولمسی شرط
 بر مقدار آتون و بر مقدار کموش و
 لوب هپسنگ قیمتی آتون و کموش نصابه چونکه دینچلکی ارتکاب

نی لازم کلیر. اینجو جواهر و عقارت ایچون زکات یوقدره؛ اگر بونلر تجارت ایچون اولورسه متاعی کبی قیمتنه کوره زکاتی لازم کلور.

❦ قرق آتئنجی درسه عائد اولان بو سؤالر خواجه طرفندن ❦
(طلبه یه صور یله جقدر)

زکات و یرمک نه دره؟ کیملر ایچون زکات و یرمک فرض عیندره؟ نصابه داخل اولمیان اشیا هانکیلر یدره؟ بونلر ایچون زکات و یریلیرمی؟ زکاتی و یریله جک مالک قاچ جزوی و یریله جکدره؟ زکاتی و یریله جک مال هپسی بر جنسدنمی اوله جق؟ بر مقدار آتون، بر مقدار کموش و بر مقدارده تجارت متاعی اولوب بونلرک مجموعی نصابلردن برینه بالغ اولسه زکاتی و یریلیرمی؟ اینجوه جواهر، عقارت کبی اشیا ایچون زکات و یریلیرمی؟ بونلر تجارت ایچون اولورسه ینه زکاتی و یر یلمزمی؟

❦ درس - ۴۷ ❦

بر کسه زکات و یررکن یا خود زکات مقدارینی مالندن آیررکن زکات نیتی ایتمک فرضدره. زکاتی آلان فقیر مسلمک آلدیفی آچه اولور زکات اولدیغنی بیلمسی شرطدره. برده زکاتی و یردیکی کسه وفاتنک بیلدیک با بالری یا آناسی یا بیوک آنالری یا کندیسنک قانمز همان غسل او اولادی اولماملیدر. سائر اقرباسنه جائزدر، دفن اولتور و اگر صو ایکن بشقه سنه و یرماملیدر. قاری قوجه اولورسه غسل و تکفین و یر دکلدر و کوله و جاریه سنه دخی و یر قرق بشنجی درسه عائد و یردیکی فقیرک حالنه کوره او و یر (طلبه یه قدر و یرمک مستعجدر و بر کونلک جنازه خاتون اولدیغی و یرامدر. زکات پک آز بر شیئی اولان

فقیره یا خود هیچ بر شئی اولمیان مسکینه و بورجلو کمسه لره و محاربه یه کوندریله جگره و مملکتده پاره سی وار ایسه ده بشقه بر مملکتده قالب، پاره سی اولمیانلره ویریلور. زکات پاره سیله مسجد یابلمز و مسلماندن غیریه زکات ویرلمز. زکات ایله میت حاضر لئمز و آنسکه آزاد ایتمک ایچون کوله ساتون آئمز و زنکینه ویر لمز و بر بلده دن بشقه بر بلده یه زکات کوندرمک مکروهدر هر قومک زکاتی اوز آرالرنده طاغلملیدر. اگر بشقه بر بلده ده اوز اقباسندن محتاج وار ایسه یا خود کوندره جکی آدم اوز مملکتک اهایسندن دها زیاده محتاج ایسه اولوقت کوندرمک جائزدر و کندی کچمه سندن فضله نصابی اولان کمسه یه زکات و صدقه آلمق حلال دکلدور.

﴿ قرق یدنجی درسه عائد اولان بو سؤاللر خواجه طرفندن ﴾
(طلبه یه صوریه جقدر) .

زکات ویررکن نیت ایتمک نه در؟ زکات ویرمکده شرط نه در؟ زکات کیملره ویریلور، کیملره ویرلمز؟ قاری قوجه بر برینه زکات ویرمک جائزمیدر؟ کوله، جاریه یه زکات ویریلیرمی؟ زکات ویرر کن مستحب اولان نه در؟ دینمک کیمه حرامدر؟ زکات دها کیملره ویریلور؟ زکات پاره سیله مسجد یا پیلورمی؟ مسلماندن غیریه زکات ایله میت حاضرلمق، کوله ساتون آلمق، زنکینه ویرمک جائزمیدر؟ بر بلده دن بر بلده یه زکات کوندریلیرمی؟ زکات نره ده طاغلملیدر؟ بشقه بر دیاره کوندرمک نه وقت جائز اولور؟ صدقه، زکات کیملر ایچون حلال دکلدور؟ ۴۶، ۴۷ نجی درسری خلاصه اوله رق سویلیک .

﴿ درس - ۴۸ ﴾

(دینچیلک)

دینچیلک شرعاً منع اولنشدر، چونکه دینچیلکی ارتکاب

ایتدیرن شی زیاده فقیرلک و احتیاج و مذلتک ایشیدر و بو فقیرلک و دنیا مذلتی حقننده حضرت فخر عالم صلی الله علیه وسلم (کاد الفقیران یكون کفرا) بیورمشدر یعنی فقیرلک کفره یقیندر سببی شودرکه انسان قدرت بشریه و اداره جزئیه سنی صرف ایدوب بر سببه یاشمیدی و بر صفتله مشغول اولمیدی حالده البتده فقیر او لهجق و فقیرلکی جهتله نفسی و اولاد و عیالنی اداره دن عاجز قلدهجق و نهایته الامر دینچیلکی ارتکاب ایده جکدر. اشته بو فقیر حالده زنکین و ثروت صاحب لرینی کورد کچه یا مال لرینه حسد ایده جکنه و یا تدر الهی بهتان ایله جناب حقه عصیان ایلیه جکنده شبهه یوقدر دیمکدرکه بو خطالره دوشمامک ایچون فقر و مذلتدن صاقنه رق کویچی بتدیکی مرتبه بر کسب یولنه چالشملی و غیرت ایتمیدر.

(سؤال) مادامکه جناب الله هر کسک رزقنی ویر یچیدر بویله خالق و رزاقه تسلیم اولمیوب عاجز بر مخلوقدن رزق ایستمک فرض اولان توکلکله عکس و جناب حقک رزاق عالم اولدیغنی تصدیقه مغایر دکلمیدر؟

﴿ قرق سکرنجی درسه عائد اولان بو سؤاللر خواجه طرفندن ﴾
(طلبیه صوريله جقدر) .

دینچیلک شرعاً نه در؟ نیچون منع اولنمشدر؟ بو فقیرلک و دنیا مذلتی حقننده فخر کائنات افندهز نه بیورمشدر؟ بونک معناسی ؛ دیمک اولیور؟ بو خطالره اوغراماق ایچون نه یایمق لازمدر؟ (مادامکه جناب الله هر کسک رزقنی ویر یچیدر بویله خالق و رزاقه تسلیم اولمیوبده عاجز بر مخلوقدن رزق ایستمک فرض اولان توکلکله عکس و جناب حقک رزاق عالم اولدیغنی تصدیقه مغایر دکلمیدر) سؤالنه جواب ویریکز؟ بو ایراد اولنان سؤال و جوابک خواجه

طرفندن طلبهیه واضح بر صورتده آکلادلمسی توصیه اولنور.

درس - ۴۹

(جواب) سببیز هیچ بر شی میدانه کلمدیکی حکمت الهی اقتضاستندن اولدیغندن رزقی ایستمکده توکله مقارنتله برابر اسباب ظاهرهیه تشبث اولنمسی اصلاً توکله منافی و حَقِّک رزاق اولدیفنی تصدیق و اقراره قطعاً مابین دکلدر و حتی قرآن عظیم الشانده وادر اولمشدرکه (و اذا قضیت الصلوة فانتشروا فی الارض وابتغوا من فضل الله) یعنی نماز قضا و ادا اولندقدنصکره کار و کسبکزه کیدیکز و حضرت حَقِّک فضل و کرمندن احسان ایتمش اولدیفنی رزق و برکتی ایسته یکز و دیگر بر آیت شریفهده دخی (انفقوا من طیبات ما کسبتم) بیورلمشدر. معناسی قزانمش اولدیغکز حلال مالدن الی آیاغی طو تمیان فقرا و بیچاره کانه نفقه ویریکز دیمکدر. حتی حضرت مریم علیها السلامه خطاباً (وهزی الیک بجزع النخله تساقط علیک رطباً جنیا) بیورلمشدر. یعنی ای مریم خرما آغاچنک دالنی کندی طرفکه چک که اوکله یاش خرما دوشسون، جناب الله مریم علیها السلامی هر نصل اولسه طویورمغه مقتدرکن ینه تمامیله توکک خلافته اوله رق بر سببه تشبث ایتمسنی امر بیورمشدر. و بر حدیث قدسیده دخی (یا عبدی حرك یدک انزل علیک الرزق) بیورمشدر. معناسی ای قو- لم رزقکی قزانمغه و ایستمک خصوصنده چالشور و چابالارسک بنده ویرر و احسان ایدرم دیمکدر.

قرق طقوزنجی درسه عائد اولان بو سؤاللر خواجه طرفندن

(طلبهیه صوریله جقدر).

بو جوابی تأمین ایدیجی قرآن عظیم الشانده هانکی آیت وارد اولمشدر؟ بو آیتک معنای شریفهسی نه در؟ کسب اوزرینه دیگر بر

آیتی بیان ایدیکیز و معنای شریفه سنی سویلیک؟ جناب الله حضرت مر-
 یمه خطاباً نه بیورمشدر؟ معناسنی سویلیک؟ بونک مناسندن نه چیقا-
 ریورسکز سویلیک؟ رزق اوزرینه اولان حدیث قدسی بی سویلیک
 و معنای شریفنی بیان ایدیکیز؟ ۴۸، ۴۹ نجی درس لری خلاصه او
 لهرق سویلیک.

درس - ۵۰

اشته ذکر اولنان آیتلرک و حدیث قدسینک معنالرینه باقیلورسه
 چالشمه نك و رزقی ایستمک خصوصده اسباب ظاهره یه تشبیک یعنی
 میدانده دوران بر ایشک اوچندن طومتق فرض اولدیغی و بو درلو
 توکلك منع اولنمش و مقبول اولمدیغی ظاهر و آشکار اولدینندن
 بشقه آدم علیه السلام اکنجی و نوح علیه السلام دولکر و ابرا
 هیم علیه السلام بزجی و داود علیه السلام تیمورجی و سلیمان
 علیه السلام زبلجی و زکریا علیه السلام تاجر و ادریس علیه السلام
 مک ترزی و الحاصل کافه انبیاء عظام و چهاریارکزین و صحابه
 کرامک و و نیجه علمانک هر بری بر ایش ایله مشغول اولدقلری و با
 خصوص بو امتک پیغمبری اولان خاتم الانبیا حضرت محمد المصطفی
 علیه افضل الصلوات انندمز دخی جمعیت بشریه ایچنده اولدقلرندن
 بعض تجارتله مشغول و امتک راحت و دشمندن امین اولهرق یشامه
 لری و هر حالده راحت و چوققلشه رق دیناده بقالری ایچون و کلام
 اللهی طانتق ایچون اکثر وقتلرده دخی محاربه و غزا ایله وقت
 کچپردکلریده بو دعوایه طوغری بر شاهدر و بو چالشمق و
 تجارت (علو الهمة من الايمان) حدیث شریفک معناسندن آ کلاشلیغی
 اوزره اسلام ایچون کرک کندی حتمنده و کرک دین قرنداشاری
 و وطن اولادلری حتمنده خیرلی و عالی همت و طوغری نیتله ایش

ایشلمکه و ایمانلرینک طوغری و گامل اولمسنه دلالت ایدر.
 ❦ المنجی درسه عائد اولان بو سؤالکر خواجه طرفندن ❦
 (طلبیه صوريله جقدر) .

بو آیت شریفه و حدیث قدسینک معنالرندن نه کبی بر فکر
 حقیقی اخراج ایتدیککیزی بیان ایدیکز؟ بو آیت کریمه لز و حدیث
 قدسیدن بشقه بو دعوایه طوغری بر شاهد اوله جق شیلری سویلیکز؟
 اسلاملر ایچون تجارتک خیرلی و عالی همت و طوغری نیتله ایش
 ایشلمکه و ایمانلرینک طوغری و گامل اولمسنه دلالت ایدن حدیث
 شریفی بیان ایدیکز .

❦ درس - ۵۱ ❦

مثلا فقیر ایسه زنکین و فنا ایسه ایسی و بورجلی ایسه بور
 جندن قورتلمنه و خسته ایسه شفایاب و جاهل ایسه عالم اولمق
 کبی شیلره همت ایتلمی والحاصل خیرای نیتلری و کوزل سوزلر
 له آکلملی و کرکدیککی زمان دخی لازم اولان وسیله لره بو امید
 ایله چالشمیلدر. حتی حضرت عمر بن الخطاب (رضی الله عنه) بیور
 مشلدرکه بر آدم کندوسنه بزکنلک و قورقو کتورمیوب طوغریلق،
 غیرت و عالی همتله هر قنغنی ایسه چالیشور ایسه و هر قنغنی
 رتبه یه ایرشمک استرسه اصلنده بر عادی آدم اولسه بیله عاقبت مرا
 دینه نائل اولمسی احتمالك خارجنده دکلدرد، لکن بالعکسی اصلزاده
 و نقدر اشرافدن اولورده غیرت و عالی همتی اولمز ایسه هر بر
 درلو فضیلتدن، سعادتدن محروم اوله جغنه هیچ شبهه ایتما ملیدر؛
 چونکه اقدام و غیرتی و عالی همتی اولوبده بدخوی و فنا نفسلی
 بولنمق و اهالی ارسنده اعتباری اولمامق، شرف و اعتبار صاحبی
 اولوبده غیرت و همتی اولمامقدن خیرلیدر بیور مشلدرکه حاصلی فقرا

دن اولوبنده غیره محتاج اولمقدن ایسه اغنیادن اولوبنده بشقه سنه اکرام ایشمکه حسابسز منفعت و فائدملر کوردلیکی نیجه آیت شریفه و حدیث نبویه لر ایله ثابت و مبرهندر. شو قدرکه ملت اسلامیه نك عاجز و علیل اولانلری و ایش ایشلمکه قدرتی اولمیانلری بیت المال مسلمیندن نفقه لاییره.

اللّٰه بَرَنجِي دَرَسَه عَائِدِ اَوْلَان بُو سَوَاللَر خَوَاجَه طَرَفَنَدِن ﴿﴾
(طلبیه صوريله جقدر) .

بر کسه نك ایی نام ایله یاد اولنمسنه و کوزل سوزلرله آکلمه سنه یاردم ایدن عملر نه در؟ بر انسان کسه چالشیغنی وقت نه یو- رکه چالشمق لازم اولدیغنی بیان ایدیکز؟ و بوکا بیوک بر دلیل اولان حضرت عمرالخطاب حضرتلرینک سوزلرینی بیان ایدیکز؟ حاصل کلام نه دن عبارت اولدیغنی سویلیک؟ بیت المال مسلمین نه حالده کمنه لره یاردم و نفقه ویره بیلیر؟ ۵۰، ۵۱ نجی درس لری خلاصه اوله رق سویلیک .

﴿﴾ دَرَس - ۵۲ ﴿﴾

﴿﴾ سَعٰی و عَمَلْک مَمْدُوْح و تِجَارَتْک مَسْنُوْن اَوْلَدِیْغَنَه ﴿﴾

(دائر حدیث شریفلر)

حضرت رسالتناه افندمز دینچیلکی منع بیوره رق خلقی جا لشمیه و غیرت ایله تدارک معیشته سوق ایلمشلر و انسانک کندی ایله قرانوب یمدیکی آس و نفقه ده خیر یوقدر بیورامشلر در. حتی (مقدم بن معدی کرب) حضرتلرندن اشبو حدیث شریف روایت اولنور رسول کبریا افندمز (ما اکل احد طعاما قط خیرا من ان یا کل من عمله یدیه) بیورمشدرکه انسان کندی الی امکی ایله کچنمیلدر و رزقک حلالنی ایشتمک فرضدر. دینچیلکک ممنوع و حرام اولدیغنی کبی

و (ابن مسعود) حضرتلرندن (طلب کسب الحلال فریضة بعدالفریضة) حدیث شریفی روایت اولنیور معناسی نماز و حج کبی فرضلردن صکره حلال رزق ایستمک فرضدر بیورلمشدر وینه (رافع بن خدیج) حضرتلرندن روایت اولنورکه حضرت رسالتناه افندمزہ صحا بہ کرام طرفندن هانکی کسب اییدر دیو سؤال اولنمش؛ جناب پیغمبرده کندی ایله ایشلیدیکی کسب مقبولدر بیورمشدر و کتب احادیثده مقبول اولان عمل کندی ایله زراعت، تجارت، کتابت، صناعت اولدیغی تفسیر ایدلمش؛ شرعاً مقبول اولان آلیم صاتیم دخی خیانت و حیلهدن سام و فساد و فنالق اولمایاندر دیو وصف اولنمشدر.

﴿ اللی ایکنجی درسه عائد اولان بو سؤالر خواجه طرفندن ﴾
 (طلبه یه سوریله جقدر) .

حضرت پیغمبر افندمز اهل اسلامی نه صورتله معیشته سوق ایتمشلردر؟ حضرت پیغمبر نفقه حقنده نه بیورمشدر؟ مقدم بن معدی کرب حضرتلرندن روایت اولنان حدیث شریفده حضرت پیغمبر نه بیورمشدر و معناسی سویلیک؟ دینچیلیک نه در؟ ابن مسعود حضرتلر نندن روایت اولنان حدیث شریفده نه بیورلمشدر؟ معناسی نه در؟ صحابه کرام حضرت پیغمبره هانکی کسب خیرلیدر دیه صورده قلدرنده رسول کبریا افندمز نه جواب ویرمشدر و بو کیمدن روایت او- لنمشدر؟ کتب و احادیثده کسب حقنده نه کبی بیاناتده بولندیغنی سویلیک .

﴿ درس - ۵۳ ﴾

تجارت مقبولدر، چونکه علیه الصلاة والسلام افندمز تجارت یو ایله پیغمبر اولمزدن اول ایکی کره شامه و بر کره یمنه سفر ایتمده

گلمری تواتر اولنمقدهذر و تجارت یوانده بولنمقلغك نه درجه قدر و شرفی اولدیغی (ابی سعد) حضرتلرنندن روایت اولنان اشبو حدیث شریفدن آ کلاشیلور حضرت پیغمبر افندمز بیورر (التاجر الصدوق الامین مع البیین والصدیقین والشهداء) نه بیوک شرف بو حدیث شریف موجینجه تجارت ایدن زمره موحدینه! . شرکت یولیه اوله حق تجارتك ایسه یالکز تجارت ایتمه دن افضل و جناب حقتك فضل و برکتی شرکت یوللو اولان تجارتده بولندیغی ابی هریره حضرتلرنندن روایت اولنان حدیث شریف ایله قولمشیر (قال ان الله عزوجل انا نالك الشریکین مالم یخن احدهما صاحبه فادا خانه خرجت من بینهما) ایشته شرکتلر تشکیل ایدوب، تجارتك بیومسنه سعی و یاردمده عون الهی نه درجه حاضر بولندیغنه بوندن بیوک دلیل اوله مز. امام طیبی شرکتك، برینك مالی دیکرینك مالنه آیرلمیه حق درجه ده قاریشمه سندن و جناب حقتك (انا نالك الشریکین) بیورمسی بو کبی تجارت ایدنلره فضل و برکت احسان ایده جکنی بیانندن عبارتدر دیمش .

اللّی اوچنجی درسه عائد اولان بو سؤاللر خواجه طرفندن ﴿﴾ (طلبه یه سور یله حقدر) .

تجارتك مقبول اولدیغنی اثبات ایدیکز؟ تجارتك قدر و شرفی حقتده روایت اولنان حدیث شریفی سولیک و کیمدن روایت اوه نمشدر؟ شرکت یولیه اولان تجارتك دیکرلرنندن افضل اولدیغنی و فضل برکتك هانکی تجارتده زیاده اولدیغنی و بونی تقویه ایدن حدیث شریفك بیانیه کیمدن روایت اولندیغنی مطلوبدر؟ جناب الله شرکت یوللو تجارت ایدنلره نه بیورمشدر و بو آیت کریمه ده نه یی بیان ایتمشدر؟ امام طیبی شرکتی بونی بوراده سولیمکدن مقصدی

نہدر؟ ۵۲، ۵۳ نجی درس لری خلاصہ اولہرق سو بلیک .

درس - ۵۴

(در دنجیسی اورج) - : رمضان شریفک باشندن نہایتنہ قدر
 ہر مسلم، عاقل و بالغ اولان کمسہ اوزرینہ ہر کون اورج طوتمق
 فرض عیندر، اورجک فرضی اوچدر، برنجیسی نیت، ایکنجیسی
 نیتک اول و آخر وقتنی بیلکم، اوچنجیسی امساک وقتندن اقسام
 اذانہ قدر یمک و ایچمک و جماع ایتمک و سائر اورجی بوزان
 شیلردن کندینی حفظ ایتمکدر. نیتک اول وقتی رمضان شریفہ
 خشام اذاندنصرکہ، آخر وقتی نصف نہار شرعیدر، نذر معین و
 نافلہ اورج لریک نیتلرینک وقتی دہ بویلہدر. قضا و کسارت و نذر
 مطلق اورج لری نیتلرینک وقتی خشام اذاندنن امساکہ تدردر.
 رمضان شریفہ ہر کون ایچون بر نیت ایتمک لازمدر او نیتی یا
 افطار وقتندہ یا خود سحور یعنی تمجیدہ ایتک افضادر. امساکدن اول
 سحور یمک سنت شریفدر، لکن امساک وقتنہ دت ایدوب، بر
 دقیقہ بیلہ کیچیر ماملی زیرا او کونکی اورجی غائب ایدر. بعض
 خلقتک، نہارک ابتداسی طلوع شمسدن دیو او وقتہ قدر یمک و ایچمکی
 جائز ایتدک لری باطلدر و بونلرک اورج لری جائز دکلددر، زیرا اصل
 شرعاً اولان کوندوزک باشی طلوع فجر صادقدن یعنی حقیقت شفق
 سونمکدن اولان ضیادر، بر کمسہ رمضان شریفہ اورجنی قصداً
 بوزسہ قضا و کفارت لازم کلور. کفارت ایچون قول آزاد ایتمکہ
 ندرتی وارسہ قول آزاد ایتمک و بوکا قدرتی یوق ایسہ رمضان
 صکرہ آر دین کسمبوب و رمضان قارشدرہ یوب آتمش کون اورج
 طوتمق لازم اونور .

اللّٰهی در دنجی درسه عائد اولان بو سؤالر خواجه طرفندن ﴿﴾
 (طلبه به صوريله جقدر).

مسلمان ایچون اورج طوتمق نه در؟ اورجك فرضی قاجدر؟
 نه لر در؟ نیتك اول و آخر وقتلری نه زمانلر در؟ سائر اورجلك
 نیتلریده بویله میدر؟ قضاء، کفارت، نذر مطلق اورجلك نیتی نه
 وقته قدر؟ هر کون ایچون طوتیلان اورجه نیت لازمیدر؟ نیت ایچون
 افضل وقت نه زماندر؟ سجوری نه وقت یمك سنتدر؟ اورج ایچون
 باطل وقت هانکیسیدر؟ طلوع شمه قدر یمك بین کمسه نك اورجی
 صحیح میدر؟ وقت شرعی نه زماندر؟ اورج ایچون کفارت نه وقت
 لازم اولور؟ اورجك کفارتی نه لر در سویلك.

﴿﴾ درس - ۵۵ ﴿﴾

اورجك کفارتنه باشلایان قادین بر قاج کون کچد کدنصرکه
 حیضی کلسه حیضی کونلرنده طوتمسه ضرر ایتمز، لکن حیضدن
 تمیزلندکده حیضی سببيله طوته مدیغی کونلرك اراسنی کسمیه رك قضا
 یه باشلامق و تمام ایتمك لازمدر. اکر آتمش کون اورج طو-
 تمغه قدرتی یوقسه آتمش فقیره هر برینه بش یوز یکر می درهم
 بغدادی یاخود بیک قرق درهم آرپه و برر یاخود آقچه سنی و برر،
 و یاخود صباح و اخشام یمك و برر و بر فقیره آتمش کون و بر
 سه ده اولور اما آتمش کونلکنی بر کونده بر فقیره و برسه اولمز.
 اورج طوتان بر آدم صوصام دانه سی قدر بر نسنه بیسه قضا و کفا
 رت لازم اولور، اما دیشینك آره سنده قالوب نخود قدر اولان شیئی
 یوتسه آنجق قضا لازم اولور نخود قدر اولمزسه ضرر ایتمز و
 اکر آغزندن دیشاری چیقاروب صکره یینه برسه او وقتدهده قضا
 لازم اولور. آغزینی بیقارکن بوغازندن صو قاقچه و یاخود زورنه

بوزدیرسه لر، یاخود صباحه وقت واردر ظنیله امساک وقتنی کچرسه، یا بورننه انفییه یاخود بشقه بر طوز چکوب بورننک کمیکنه وارسه، قولاغنه یاقه آقتسه، بوش یرینه قدر کیدن یاره سنه علاج ایتسه، طاش یادمیر یوتسه، مخصوص اوله رق آغز طولوسی قوصسه، مخصوص اولمیه رق قوصدقدنصرکه اورجم بوزلدی ظنیله بیسه و ایچسه، اویمکله یاخود قضای شهوت محللر ینک بشقه سنه دو قنمه سندن منی آقسه یاخود آقتسه، اقشام اولدی ظنیله افطار ایتسه، اورجنی اونتوب یدکدنصرکه خاطرینه کلسه و بوزلدی ظنیله قصاداً بیسه بونلرک هپسنده قضا لازم اولور.

اللّی بشنجی درسه عائد اولان بو سؤالدر خواجه طرفندن ﴿﴾ (طلبیه صور یله جقدر).

اورجک کفارتنه باشلا یان بر قادینک بر قاچ کون کچد کدن صکره خیزی کلسه نه یاپمالیدر؟ آلمش کون اورج طومتغه قدرتی اولمازسه نه یاپار؟ اورج طوتان بر کلسه نه مقدارده بیسه کفارت لازمدر؟ دیشینک ارسنده قالان نخود قدر نسنه یی یوتسه کفارت لازم اولورمی؟ او رج حالنده بولنان بر آدم دها نه کبی حالدرده بولنسه قضا ایتمک لازم اولور؟ جمله سنی برر برر بیان ایدیکز؟ ۵۴، ۵۵ نجی درس لری خلاصه اوله رق سویلیک.

﴿﴾ درس - ۵۶ ﴿﴾

ودخی اورجنی اونتوب بیسه، ایچسه یا اویویوب احتلام اولسه، شهوتله باقدقده بلی کلسه، خاتوننی اویسه، قوصمه سی کلوب مخصوص اولمیه رق قوصسه، جنب اوله رق صباحه قالسه، بوغازینه توز یا چیبین قاچسه، یمک پشردیکی وقت توتون کتسه بونلرک هیچ بریسی او رج ضرر ایتمز. دوماننی چکمیهرک عود آغاچی و پاغبر ایله

عادت اوزره توتسولنمنك ضررى يوقدر. توتونك دومانى كرك قصادا و كرك يا كلشقله ايچرى كتسه اورجى فاسد اولوب، قضا و كفارت لازمدر. افطارده عجله ايتمك، سحور يمك، و سحورى فجر كاذبدن صكره اولان قراكلقده يمك مستحيدر. اختيار اولوب، اورج طو- تمقدن عاجز اولسه طوتيموب رمضان كونلرنده فديه و يمك جائز اولور. (فديه) ديمك هر بر كون ايچون بغايدن بشيوز يكرمى درهم، خرماندن ياخود آره دن بيك قرق درهم ويرر ياخود پارملرنى ويرر و ايترسه هپسنى رمضانك باشنده ياخود سوكنده ويرر، لکن فديه لرى و يردكن صكره اورجلى طوتمغه اقتدارى اولورسه قضاسى لازم اولور. قلعه و طابيه تعمير و انشاسى ايله مشغول اولوبده صيجا غك شدتندن خسته، جفنى عقلى كسن مسلمانلرك اورجلىنى بو- زارق خدمتلىنى بتوردكن صكره قضا ايتمك مباحدر، لکن قدرتى اولورسه اورجنى بوزمامق افضلدر.

اللّٰه اَلْتَنجِي دَرَسَه عَائِدِ اَوْلَانِ بُو سَوَّالِرِ خَوَاجَه طَرْفَنْدِن ﴿﴾
(طلبه يه صوريله جقدر) .

اونوتوب يمك، احتلام اولمق، خاتوننى او يمك، مخصوص او- لميه رق قوصمق، جنب اوله رق صباحه قالمق، بوغازينه توز يا كه چبين قاجمق، يمك پشرديكى وقت بوغازينه توتون كتمك كى شيلر او رجى بوزارمى؟ دومانى چكميه رك توتسولنمنك ضررى وارمى؟ بو- غازينه توتون دومانى كتسه نه ياپماليدير؟ اورج طوتان كمسه يه مستحب اولان نه لردر؟ اختيار اولوب اورج طوته مازسه نه ياپار؟ فديه نه ديمكدر؟ فديد و يردكن صكره طوتمغه اقتدارى اولسه ينه طوتارمى؟ كيملر ايچون اورجنى بوزوب صكره دن قضا لازمدر؟ افغل اولان

برده خسته آدم اورج سببيله خسته لفي زياده لسه جكندن قورقسه،
 بر قادين حامله اولوب، اورجه دايانامزسه با امزكلو اولوب اورج
 حاييله غايت ضعيف دوشهرك و كندندن بشقه امزديره جك بر كمسه
 اولمسه و يا خود امزد ديكي چوجغك تلفندن قورقسه بونلر ايچون او
 رجنى بوزوب، صكره، قدرتى اولديفى وقتده، قضا ايتمك جائز او-
 لور. رمضان شريفده كندى مملكتتنده اولميان كمسه، كتديكى ير
 ده اون بش كون يا زياده او طورمغى نيت ايتمكچه اورج طوتميوپ
 صكره قضا ايتمسي جائزدر؛ آنجق ايلك كتديكى كوني اورجلى ايسه
 او كونكى اورجنى بوزماق لازمدر و مسافر اولان كمسه يه سفر
 اثناسنده مشقت و يرمزسه اورجى طوتمق افضلدر. بر كمسه اوزرينه
 قضا لازم اولان كونلرى قضا ايده جك قدر ياشامشكن قضا ايتمه دن
 وفات ايتسه وصيتى وار ايسه ثلث مالندن هر بر كونك فديه سى ويرلمك
 لازم اولور.

اگر وصيتى يوغيسه ميراث آلنارك ويرملرى صحيحدر، اما اولن
 كمسه ايچون قضا اولمق اوزره اورج طوتمه لرى صحيح دكلدر.
 سنه ده بش كونده اورج طوتمق حرامدر: برى رمضان شريف بير
 منك ايلك كوني، درديده قربان بيرامنك درت كويدر. عاشورا
 كوني يعنى محرم الحرامك اوننجى كونيله يا طقوزنجى ويا اونبر
 نجى كوننده اورج طوتمق سنتدر.

اللّٰه يدينجى درسه عائد اولان بو سؤالر خواجه طرفندن ﴿﴾
 (طلبه به صوريله جقد).

اورجنى بوزوب قدرتى اولديفى وقتده قضا ايتمك ده ا كيلره
 جائز اولور؟ سفره چيقان آدم نه نيقله چيقارسه اورج طوتميوپ

صکرة قضا ايدر؟ يا ايلك كتديكى كوئى اورجلى ايسه اورجى بوزما-
ليميدر؟ لکن افضل اولان نهدر؟ بر کمسه اوزرينه قضا لازم اولان
كونلرى قضا ايدەجك قدر صاغ اولدينى حالده قضا ايتمه دن وفات
ايتسه نه يايقم لازمدر؟ يا وصيت ايتمديسه؟ اولن کمسه ايچون اورج
طوتلمزمى؟ اورج طوتقم هانكى كونلرده حرامدر؟ سنت اولان او-
رج هانكى كونلردهدر؟ ۵۶، ۵۷ نجى درسلى خلاصه ايدىكز.

درس - ۵۸

(فطره بيانندهدر)

کنديسنگ محتاج اولدينى مال و کرک اشيا دن فضله شىء وارسه
هر مسلم و مسلمه نفسيچون، کوچک و بيوک اولادى ايچون، ملكى،
کولهسى، جاريهسى و خاتونى ايچون رمضانده فطره ويرمک
واجبدر. خاتونى و اولادى زنکين ايسه لر کندى ماللرندن ويره
بيليرلر، چوجق هنوز صبى اولوبده مالى اولورسه کندى مالندن وير
مليدر. فطره بيرام کونى شفق سوندکدنصکرة ويريلور، لکن دها
اول ويرلمسى مستحبدر. بيرامدن صکرةيه قالورسه يته ويرمک لا-
زمدر.

فطره بغدادى و اوندن بشيوز يکرمى درهمدر، آرپه، اوزوم
و خرماندن بيک قرق درهمدر. قحلق اولوب بهالى اولدينى سنه
عينلرينى ويرمک افضلدر، بوللق و اوجوزلق وقتده قيمتلرينى يعنى
پاره لرينى ويرمک افضلدر. اوزرينه فطره ويرمک واجب اولان
کمسه قربان بيرامنده، اکر کندى مملکتنده ايسه، قربان ايتمى
دخى واجب اولور؛ لکن قربان يالکز کندى نفسى ايچون واجب
اولور و قربان قويون و يا دوه و يا صغر اولمليدر. بر دوه و يا بر
صغر يدى قربان يرينه کچر يعنى يدى کشى بر يره کلوب، بر

صغری و یا بر دوهیی قربان کسه بیلورلر، اکر سکز کشی اولور
سه قربان فاسد اولور.

﴿ اللی سکزنجی درسه عائد اولان بو سؤالر خواجه طرفندن ﴾
(طلبیه صوريله جقدر) .

فطره ویرمک کیملر ایچون و نه در؟ فطره یی نه وقت ویر
ملیدر؟ بر اؤک ارککی عائله سنک کرک زنکینی و کرک فقرا سیچون
فطره ویرمکه بورچلیمیدر؟ فطره نک ویرلدیکی وقت مخصوص نه زما
ندر؟ دها اول ویریلورسه نه اولور؟ بیرامدن صکره ویریلمک جا
ئز میدر؟ فطره ندن و نه مقدارده ویریلور؟ قحلق اولوب بهالی او
لدیقی سنه نصل ویرملیدر؟ قربان کسمک کیمه واجیدر؟ قربان ها-
نکی جنسی حیواندن اولور؟ بر دوه یا بر صغر قاچ کشی یه قربان
اولور؟ سکز کشی اولسه اولمازمی؟

﴿ درس - ۵۹ ﴾

(بشنجیسی حج) - : حجک فرض اولدینی آیات کریمه، احا
دیت شریف و اجماع امت ایله ثابتدر. بوده عمرنده بر کره در.
حجک شرطلری انسان مسلم، عاقل، بالغ، حر، وجودی صاغل، کند
یسنه کرک اشیا و سرمایه سندن بشقه کیدوب کلمکه یول خرجلنی و
اولاد و عیالنه نفقه براقمغه پارهسی اولمق، یوللر مخاطره لی یعنی
قورقولی اولما مقدر. حجک فرضلری اوچدر (۱) نیت حج ایله احرام
ایتمک (۲) عرفات طاغنده وقفیه طورمق (۳) طواف زیارتی
ایتمکدر. حجک آیلری شوال، ذی القعدة، ذی الحججه نک طقوزنجی کو-
ننه قدردر. حجه کیدن، مکه مکرمه نک هانکی جهتندن کیدرسه
اطراف اربعه سنده احرام ایچون موجود اولان علامت لک برینه وار
دقده طرنق کسمسی و هر یرینک تمیزلمسی، غسل یا آبدست آلوب

ایکی رکعت احرام سنتی نیتله نماز قیلمسی سنت شریفدر. بو
 صراده روباسنی چیقاروب پیشتمالی بلنه باغلیوب بر حالی اومو-
 زینه آلهرق وجودنی اورتر، باشی آجیق و آیاقلرینک اوستی ده
 آجیق اولدینی حالده الله تعالی حضرتلرینک رضاً شریفیچون حجه
 نیت ایدوب اشبو دعایی اوقور (لبیک اللهم لبیک. لبیک لاشریک لک
 لبیک، ان الحمد والنعمه لک والملك. لاشریک لک) بوکا تلبیه دینلور.
 اشته بو فعل حجک برنجی فرضیدر، لکن رکن اولمیوب شرطدر و
 عرفات طاغنه چیقوب اینجهیه قدر بو تلبیهیی اره صره سویلمیدر.
 ﴿اللّٰهُ طَقُوْزَنْجِیْ دَرَسَه عَائِدَه اَوْلَانِ بُو سَوَّالِرِّ خَوَاجَه طَرْفَنْدَن ۰﴾
 (طلبیه صوریله جقدر)

۹

حجک فرض اولدینی نه ایله ثابتدر؟ هانکی شرطلر بولنورسه
 بر کسه حج ایده بیلیر؟ حجک فرضی قاچدر؟ حج هانکی آیلرده
 ایفا اولنور؟ حجه کیدن کسه نک یولده اجرا ایده جکی سنت شریفه
 لر هانکیلریدر؟ حجه نیت ایتمزدن اول نه یاپار؟ حجه نیت ایتدک
 نضکره هانکی دعایی اوقویور؟ بو دعایه نه دیرلر؟ بو تلبیهیی نه
 وقته قدر اجرا ایدر؟ ۵۸ و ۵۹ نجی درسلی خلاصه اولهرق سویلیک.

﴿ ۶۰ - درس ﴾

مکه مکرمهیه کیردکده برنجسی ایشی آبدستلی اولدینی حالده
 کعبهیی طواف یعنی دعا اوقویهرق اطرافنی یدی دفعه طولاشمقدر.
 بوکا (طواف القدوم) دینلور بو ایسه سنتدر، بعده ایکی رکعت طواف
 نمازی نیتله نماز قیلر بو نماز واجبدر. صکره مکه نک چارشوسنده
 ایکی محل واردر که برینه (صفا) دیکرینه (مروه) دینلور اول (صفا)
 یه چیقوب بیت معظمه دونه رک سعیی نیت ایدوب مرویه طوغری
 دعا اوقویهرق کیدر، مرویه واردده نیتندن بشقه صفاده ایشلدیکی

Handwritten signatures and scribbles at the bottom of the page.

کسی ایشلرینه صفایه دونر بو وجهله یدی دفعه کیدر کلیر بوده واجیدر. بعده مکده احرامله اوطورر راحت ایدر و آره صره ثواب ایچون بیث معظمی طواف ایدر و زیارت مجلرینه کیدوب زیارت ایدر. ذی الحجته نک سکزنجی کونی عرفات طاغنه کیدر. عرفات طلا غی مکة مکرمه نک شرق طرفنده آلتی ساعت اوزاقلقده بولنان مشهور و معروف بر طاغدر. او طاغک اتکنده حدی واردر. او حدودک داخلنده بولنمق شرطدر. ذی الحجته نک طقوزنجی کونی اوکله نما زندنصره خلیفه طرفندن کوندریلان مأمورک طورمسيله خطبه اوکو نور. جمله حاجیلر، کیمی آباقده و کیمی اوطوردقلری حالده، غروب شمس قدر تلبیه و دعا ایدرلر. ایشه زمان مخصوصی و مکان مخصوصی بودر. چونکه ذی الحجته نک طقوزنجی کونندن غیری عرفات طاغنه کیدن آدم حاجی اولمز. اشبو زمان مخصوصده عرفات طاغنه وقفه طور مق حجک ایکنجی فرضیدر بو ایسه رکندر.

آتمشنجی درسه عائد اولان بو سؤاللر خواجه طرفندن ﴿ (طلبیه صوريله جقدر) ﴾

برنجی مکة مکرمه کیردکده ایلك ایفای حج نهدن عبارتدر؟ بوکا نه درلر و بونی یاپمق نهدر؟ صکره نه یاپارلر؟ بو قننن نماز نهدر؟ مروه ایله صفایه یدی دفعه کیدوب کلمک نهدر؟ صکره احرامله مکة ده اوطوردیفی مدت طرفنده نه عمل ایشلر؟ حجک ایکنجی فرضی نه قدر ایشلنن عملی مختصراً بیان ایدیکیز.

﴿ درس - ۶۱ ﴾

غروب شمسدنصره مکیه طوغری کپرو کلوب اوچ ساعت او زاقلقده بولنان (مزدلفه) نامنده اولان مجله واردقده اوراده قالوب اوطورمق واجیدر. طلوع فجر صادقدنصره صباح نمازینی قیلوب

و كرك كلوركن روضه مطهره بي زيادت نه در؟ حضرت
 بيغمبرك قبرينك زيارتي حقنده كي حديث شريفى سويليك؟ ديكر
 حديث شريفنده نه بيورمشدر و معناسى نه در؟

درس - ۶۲

(دورت مذهب ايله امام اعظم افندمرك ظهورى)

شمدي به قدر ذكر اولنان عمللرده صاحب مذهب امام اعظم ابو
 حنيفى در. عملدن بحث ايدن اشبو علم فتهك آلتيشى (قرآن كريم) و
 (سنت رسول) و (اجماع امت) و (قياس فقها) در يعنى تكميل شريعت
 مسئلهلرى و قواعد دينيه بو دورت دليل ايله ثابتدر و بونلرك اك قو-
 يسى قرآن كريم ايله سنت رسولدر، لکن اكثريسى آيت و حديثلرك
 بعضيسنك طوغريدن طوغرى به بر حكم و بر معنايه ظاهرآ دلالت
 ايتديكنه قطعياً قرار و يريله مديكندن اماملر ارسنده بعض مرتبه
 اختلاف واقع اولمشدر؛ آنك ايچون قرآن كريم و حديث شريفدن
 حكم چيقارمقلغه لازم اولان عمللرده مهارتلى و احكام شرعيه بي
 تمايله حل ايدمك قدرتلى و جهدلى اولوب آندن اخذ و آنك مذ-
 هبه ايتانمق لازمدر و طوغرى اولان مذهبلىر (ابو حنيفه و امام ما-
 لك و امام شافعى و احمد بن حنبل و سفيان ثورى و داود طاهرى)
 مذهبلىرى ايسه ده سفيان ثورى و داوود طاهرى مذهبلىرینه تابع اولان
 كمسه اولميوب، شمديكي حالده ملت اسلاميه اولكي دورت مذهب
 اوزره بونمشلردر و بونلرك دورديده حقدر و اعتقادده جمله سى
 بودر يالكز عملده اختلافلى وارددر و بونلرك ايچنده اك اولاسى
 حنفى مذهبلىر زيرا ابو حنيفه رضى الله عنه حضرتلىر اماملر اره
 سندن كتاب و سنتى جمله سندن زياده بيلير و علم احكامده كي
 ويرمش اولدينى قرار جمله سندن ايلروده در.

آئمش ایکنجی درسه عائد اولان بو سؤالر خواجه طرفندن
(طلبیه سوريله جقدر) .

عملده صاحب مذهبن کیمدر؟ عملدن بحث ایدن علم فقه نر
دن آئمشدر؟ بونلرک اک قویسی هانگی دلیللردر؟ اماملر اره سنده
کی اختلاف نیچون ظهور ایتمشدر؟ درت مذهبک دیکرلرندن اولا
اولمنک سببی نه در سویلیک؟ طوغری اولان مذهبلر هانکیلریدر؟
سفیان ثوری و داود طاهری مذهبلی آلان موجودمیدر؟ اعتقاده مذ
هبلرک دوردیده بر میدر؟ اختلافلری نره ددر؟ بو دورت مذهبک ایچنده
اک اولاسی هانکیسیدر؟ نیچون حنفی مذهبی اک اولادر دیورسک؟

درس - ۶۳

حضرت امام حنفی هجرتک سکسانجی سنه سنده طوغوب باباسنی
بعضیلر اولاد فازسدن و بعضیلر دخی اولاد عربدنر دیدیلر.
امامک پدری وفات ایلدکده والدهستی جعفر صادق رضی الله عنه آلد
یلر، ابو حنیفه کوچک ایدی جعفر صادق رضی الله عنه حضرتلرینک
النده تربیه اولدی و آندن علم اوکرندیلر. دولت عباسیه پادشاهلرندن
منصور زماننده کندیسنه قاضیلق تکلیف اولندی قبول ایتدیکی ایچون
حبس ایتدیلر و هر کون حبسدن چیقاروب اوزرلرینه اون قامچی اورر وینه
حبس ایدرلردی. نهایت مشقته طیانه میوب وفات ایتدیه. وفات ایتدیه
یککی وقت یتمش یاشنده اولوب، تاریخ وفاتلری دخی هجرتک یوز
آئنجی سنه سنده دز. لکن بو قاضیلق کیفیتسی سبب ظاهر یسی او.
لوب سبب حقیقیسی زید بن علینک و مشهور اولیا اللهدن فضل
بن غیاض نصرتی ایچون ویردکلری فتوادر و ابراهیم بن ادهم و
بشر حافی و داود صائی قدس سرهم حضراتیله کورشمشدر و
آنلرک استادلریدر و امام حضرتلرینک استادلری حماددر و پک چوق

